

Uvodnik / Introductory note

- mr. sc. Tin Matić, odvjetnik u Zagrebu, urednik “Odvjetnika” 3
Tin Matić, Zagreb-based attorney-at-law, editor of “Odvjetnik”

Iz Hrvatske odvjetničke komore / From the Croatian Bar Association

- Robert Travaš dobio novi mandat na čelu HOK-a 4
Robert Travaš gets another term as president of CBA
- Plaketa “dr. Ivo Politeo” uručena Martinu Ragužu 9
Martin Raguž awarded recognition plaque “dr.Ivo Politeo”
- Članovi Izvršnog odbora Hrvatske odvjetničke komore 10
Members of CBA Executive Board
- Članovi Upravnog odbora Hrvatske odvjetničke komore 11
Members of CBA Governing Board
- Predsjednici odvjetničkih zborova u Republici Hrvatskoj 12
Presidents of CBA local chapters
- Travaš o tri godine mandata na čelu HOK-a 13
Robert Travaš looks back at his three years at the helm of CBA
- Sastanci institucionalnih tijela UIA-e u Zagrebu 20
UIA institutional bodies meet in Zagreb

Intervju / Interview

- Miguel A. Loinaz: Odvjetnici se suočavaju s brojnim i važnim izazovima 22
Miguel A. Loinaz: Lawyers faced with numerous important challenges

Članci i rasprave / Articles and Discussions

- M. Žuvela: Brisovna tužba u sudskoj praksi 25
M. Žuvela: Case law on action for cancellation of title

Prenosimo iz tiska / From the press

- Neovisnost odvjetnika u zastupanju stranke ne smijemo ugroziti 30
Lawyers’ independence in party representation must not be endangered
- Sadržaj odvjetničkih podnesaka ne smije biti nepristojan 34
The content of lawyer’s submissions must not be rude

Engleski za odvjetnike / English for lawyers

- Kolokacije u jeziku prava: Traži se izvrsno poznavanje engleskog jezika 36
Collocations in the language of law: Excellent knowledge of English required

Hrvatski za odvjetnike / Croatian for lawyers

Sinonimija u jeziku prava <i>Synonymy in the language of law</i>	38
---	----

Prisege / Oaths

Prisege dane 1. srpnja 2015. <i>Oaths taken on 1 July 2015</i>	41
---	----

Prisege dane 16. srpnja 2015. <i>Oaths taken on 16 July 2015</i>	43
---	----

In memoriam / Obituaries

Aleksandar Živadinov, Zvonko Ćaćić, Stipe Ćurak, Dušan Rušinović Mare Maltarić, Milan Žakula	45
---	----

ODVJETNIK 7-8/2015.

Glasilo-Časopis Hrvatske odvjetničke komore, Zagreb, 7 - 8 2015., god. 88.
Journal of the Croatian Bar Association, Zagreb, 7 - 8 2015, annual file 88

Glavni i odgovorni urednik: Robert Travaš, odvjetnik, Zagreb, Jurkovićeve 24, tel: 466665; fax: 4665666; robert.travas@tip.hr, **Urednik:** mr. sc. Tin Matić, odvjetnik, Zagreb, Vlaška 95, tel: 6170791, fax: 6170792, tin.matic@zg.t-com.hr, **Izvršna i grafička urednica:** Nataša Barac, Zagreb, Koturaška cesta 53, tel: 6165207, fax: 6170 838, e-mail: hok-cba@hok-cba.hr, **Uredništvo:** Mladen Klasić, Maroje Matana, Ingrid Mohorovičić-Gjanković, Leo Andreis, Marijan Hanžeković, Ranko Pelicarić, Mladen Sučević, Igor Hrabar, mr. Šime Pavlović, Ivica Crnić, Mario Janković, Boris Jukić, Atila Čokolić – odvjetnici, Arno Vičić, odvjetnik u m., Mato Arlović, sudac Ustavnog suda RH, mr. sc. Hrvoje Momčinović, sudac Ustavnog suda u m., Mladen Žuvela, sudac Ustavnog suda u m., mr. sc. Iris Gović Penić, sutkinja Županijskog suda u Zagrebu **Lektor:** Zvonko Šeb, **Tisak:** Kerschhoffset d.o.o., Zagreb, **Grafička priprema:** P.L. Studio, Zagreb. **Fotografije:** Grgur Žučko, Mirko Janković.

Uredništvo

Zagreb, Koturaška cesta 53/II
tel: 6165 207; fax: 6170 838
e-mail: hok-cba@hok-cba.hr

Prodaja oglasnog**prostora-marketing**

1/1-6.800,00 kn,
1/1 (omot)-7.800,00 kn,
1/2-3.800,00 kn

Izdavač

Hrvatska odvjetnička komora, Zagreb
Koturaška cesta 53/II
tel: 6165-200; fax: 6170-686
www.hok-cba.hr

IBAN HR66 2360000-1101268409 **Godišnja pretplata za tuzemstvo** 200,00 kn, **za inozemstvo** 40 eura, **pojedinačni broj** za tuzemstvo 40,00 kn, za inozemstvo 8 eura.

Copyright © Hrvatska odvjetnička komora 2008.

Niti jedan dio ove publikacije ne smije se objaviti bez posebnog odobrenja izdavača.

Svi potpisani tekstovi odražavaju stavove i mišljenja isključivo njihovih autora, a ne Hrvatske odvjetničke komore, urednika i Uredništva Časopisa-glasila "Odvjetnik". Uredništvo zadržava pravo objave primljenih materijala u časopisu i/ili na web stranici HOK-a. Materijali objavljeni na web stranici ne honoriraju se.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi čitatelji!

Ako niste primijetili, a za vjerovati bi bilo da jeste, u Komori su u srpnju održani izbori. Na redovnoj Izornoj skupštini izabrano je novo-staro rukovodstvo Komore. Predstavnicima odvjetnika iz Hrvatske birali su predsjednika Komore, kao i članove brojnih tijela i komisija HOK-a. Zasigurno je potrebno najprije predsjedniku Robertu Travašu, a potom i svima ostalima izabranim dužnosnicima Komore, čestitati. Naravno, uvodno retoričko pitanje, ukazuje zapravo na činjenicu da izbori u Komori ne izazivaju pretjerani interes članstva, a niti da izazivaju neke promjene ili lomove. Polazeći od te činjenice kontinuitet rada i stavova Komore neupitan je zadnjih dvadesetak godina. To bi trebalo značiti da Komora ima jasne ciljeve i da provodi politiku koja odgovara barem većini članstva. Nesumnjivo je isto tako da bez nekih većih interesnih očitovanja neće biti niti promjena, a upitno je i jesu li promjene uopće potrebne. Naravno, govorimo o promjenama na bolje. Uvijek je moguće bolje, reći će mnogi.

No, način da bi možda bilo bolje ne leži u činjenici izbora, izabranih, njihovih osobnosti, funkcioniranja tijela Komore, itd. Riječ je o nečem drugom. Komoru ne čine izabrani, počevši s predsjednikom pa nadalje. Oni je predstavljaju. Komoru čini onih 4.540 odvjetnika koji plaćaju članarinu. Tu,

naravno, ne smijemo zaboraviti ni odvjetničke vježbenike kojih ima više od 1.600, i koji su također dio Komore i njezina budućnost. Komoru čini onih 4.540 odvjetnika koji jesu ili nisu spremni žrtvovati dio svojeg poslovnog i slobodnog vremena (ako ga imaju) za društveno-koristan rad unutar vlastite poslovne interesne skupine koju predstavlja Komora. Komoru čini onih 4.540 odvjetnika koji su spremni pokloniti dio svojeg znanja. I kvaliteta Komore ovisi prvenstveno o te dvije činjenice. A ponekad se čini da članovi Komore, odvjetnici i vježbenici, nisu toga svjesni i još manje spremni konstruktivno sudjelovati u radu njihove i naše Komore. Pazite, riječ je i stvarnom i efektivnom radu, a ne o priči i iznošenju stavova koje se u društvenom ponašanju često tipizira s – “trebalo bi...”. Zbog toga stabilnost i kontinuitet svakako treba smatrati vrlinama naše Komore, ali ono što Komoru čini Komorom, procijenite sami. No, u procjeni pođite od sebe samog, znajući da u konstituciji Komore nikome od onih koji je čine nema zatvorenih vrata.

.....
mr. sc. Tin Matic

odvjetnik u Zagrebu
 urednik "Odvjetnika"

Tin Matic

Hrvatska odvjetnička komora održala je 4. srpnja 2015. godine redovnu Izbornu godišnju skupštinu na kojoj je Robert Travaš dobio novi predsjednički mandat na čelu organizacije hrvatskih odvjetnika.

Piše:
Nataša Barac

.....
izvršna urednica

Robert Travaš dobio novi mandat na čelu HOK-a

Izbornu godišnju skupštinu otvorio je predsjednik Robert Travaš koji je pozdravio sve nazočne delegate, odvjetnike i goste iz Hrvatske i inozemstva. Nakon što je izabrano radno predsjedništvo u sastavu Mladen Klasić, odvjetnik iz Križevaca, Zdenka Monterisi, odvjetnica iz Splita, Andreja Fileš Ružić, odvjetnica iz Varaždina, Đurđica Ilić, odvjetnica iz Umaga i Ive Brkić, odvjetnik iz Zadra, Skupština je nastavila radom pod vodstvom predsjednika radnog predsjedništva Mladena Klasića.

Izveštaji o radu

Predsjednik HOK-a nazočnima je zatim iznio iscrpno izvješće o svemu što je HOK učinio tijekom protekle tri godine, a s obzirom na teme zanimljive članovima Komore najvažnije dijelove tog izvještaja čitatelji "Odvjetnika" mogu pronaći u posebnom tekstu.

Izveštaje su zatim delegatima podnijeli glavni tajnik i blagajnik HOK-a, te predstavnici disciplinskih tijela, i predsjednici Odvjetničke akademije, Centra za mirenje i Udruge odvjetničkih vježbenika.

"Imam čast i zadovoljstvo pozdraviti vas u ime Međunarodne unije odvjetnika (UIA), njenog predsjednika Loinaza i u ime milijun odvjetnika svjetske asocijacije. UIA ima izvanrednu suradnju s HOK-om i nadam se da će HOK i ubuduće ustrajati u zaštiti naše profesije", rekao je pozdravljajući skup regionalni tajnik Međunarodne unije odvjetnika Nenad Janičević.

“Odvjetništvo je jamac svih ljudskih prava i vladavine prava, dakle jamac osnovnih tekovina civiliziranog društva. Želio bih zahvaliti hrvatskim odvjetnicima koji su zdušno podržali obranu interesa nepristranosti, nezavisnosti i samoregularnosti svojih kolega u Srbiji tijekom protesta koji je protekao pod sloganom ‘Odvjetnici su u pravu’”, kazao je predsjednik Odvjetničke komore Srbije Dragoljub Đorđević.

Glavni tajnik HOK-a Ingrid Mohorovičić-Gjanković kazala je da su na dan 4. srpnja 2015. godine u Imenik odvjetnika HOK-a bila upisana 4.543 odvjetnika, a u Imenik odvjetničkih vježbenika 1.694 vježbenika. U Upisniku odvjetničkih društava HOK-a upisano je 238 odvjetničkih društava od toga 14 u likvidaciji te dva u stečaju, a u Upisniku zajedničkih odvjetničkih ureda upisana su 242 zajednička odvjetnička ureda.

Hrvatska odvjetnička komora upisuje i strane odvjetnike pa je tako iz izvještaja glavnog tajnika vidljivo da je u lipnju 2015. godine u Imenik stranih odvjetnika HOK-a bilo upisano 12 odvjetnika iz zemalja članica EU-a i to tri iz Češke, po dva iz Njemačke, Italije i Slovenije, te po jedan odvjetnik iz Poljske, Austrije i Španjolske.

Posebno su zanimljivi i podaci o besplatnoj pravnoj pomoći, koju Komora osigurava na temelju odredbe članka 21. Zakona o odvjetništvu. U vremenu od 5. srpnja 2014.

godine do 15. lipnja 2015. godine ukupno je primljeno 816 molbi, od toga se 248 molbi odnosilo na uzdržavanje. Od ukupnog broja zaprimljenih molbi u 523 slučaja su imenovani punomoćnici, a od toga u 235 slučajeva za postupke uzdržavanja. U tom razdoblju odbijeno je 230 molbi, od toga 8 za uzdržavanje. Glavni tajnik Mohorovičić-Gjanković u svom je izvješću također istaknula da Komora osigurava i besplatnu pravnu pomoć azilantima, a također i romskoj zajednici i to u Međimurskoj, Brodsko-posavskoj i Primorsko-goranskoj županiji, te u Gradu Zagrebu.

Govoreći o brojnim aktivnostima HOK-a, Ingrid Mohorovičić-Gjanković posebice je istaknula aktivnosti na međunarodnom planu. “Možemo reći da hrvatsko odvjetništvo uživa respektirajući ugled u međunarodnim odvjetničkim organizacijama iako se radi o komori s relativno malim brojem članova u odnosu na mnogobrojne inozemne komore”,

“Između Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatske odvjetničke komore vlada veliko zajedništvo, a ono što nam je zajedničko je služenje časnom pozivu pravnik. Mi tom pozivu služimo tako što svojim najboljim znanjem obrazujemo kolegice i kolege koji će nakon diplomiranja ući u časnu pravnu profesiju”, rekao je dekan Pravnog fakulteta u Zagrebu Hrvoje Sikirić.

“Svjesni važne uloge odvjetništva u smislu zaštite pojedinca, a tako i vaše uloge u funkcioniranju pravosuđa te promicanju vladavine prava u civilnom društvu, u ime gradonačelnika Grada Zagreba i u svoje osobno ime, želim vam puno uspjeha u daljnjem radu kao neovisnoj i samostalnoj službi koja svakome pruža stručnu i profesionalnu pravnu pomoć u zaštiti njegovih prava i pravnih interesa”, kazala je izaslanica gradonačelnika Grada Zagreba Andrea Šulentić.

napisala je, uz ostalo, u svome izvješću.

Podnesena su i izvješća o radu Višeg disciplinskog suda, Disciplinskog tužiteljstva, te Disciplinskog suda Hrvatske odvjetničke komore. Viši disciplinski sud HOK-a primio je u razdoblju od 5. srpnja 2014. do 9. lipnja 2015. godine 43 predmeta, a u radu je još 14 predmeta.

Disciplinsko tužiteljstvo u izvještajnom je razdoblju od 4. srpnja 2014. do 9. lipnja 2015. zaprimilo 534 disciplinske prijave, od čega ih je 258 riješeno, a u radu je još 276.

Disciplinski sud HOK-a u istom je razdoblju zaprimio 138 novih predmeta, a riješio ih je 70. Pred Disciplinskim sudom HOK-a trenutačno je u radu 271 predmet.

Izvješće o radu Odvjetničke akademije HOK-a podnio je i njezin predsjednik Mladen Sučević, koji je, uz ostalo, istaknuo da je Odvjetnička akademija od 1. rujna 2014. do 1. srpnja 2015. organizirala 11 tematskih ciklusa edukacije za članove HOK-a, a tim je aktivnostima nazočilo 5.126 sudionika. Uz to, rekao je, održana su i tri seminara za pripremu vježbenika za polaganje pravosudnog ispita.

Predsjednik Centra za mirenje HOK-a Branimir Tuškan podnio je izvješće o radu Centra u kojem je naveo da je Centar najveću aktivnost postigao na edukaciji odvjetnika i prezentiranju odvjetnika kao nezaobilaznog čimbenika i u izvansudskom postupku.

“Prenosim pozdrave svojih kolega iz susjedstva, iz Bosne, i želim zahvaliti rukovodstvu HOK-a na suradnji koja je bila vrlo uspješna, i na odnosima koje već godinama razvijamo. Nadam se da će tako i ostati”, kazao je predsjednik Odvjetničke komore Federacije Bosne i Hercegovine Branko Marić.

Podnesen je i izvještaj o radu Udruge odvjetničkih vježbenika čija je najvažnija aktivnost kontinuirani rad na poboljšanju uvjeta polaganja pravosudnog ispita, te organizacija druženja vježbenika i rješavanje njihovih problema.

Skupština je izabrala nove predstavnike

Delegati su zatim pristupili glasovanju, a svoje su povjerenje povjerali novom-starom predsjedniku Robertu Travašu. Na izbornoj skupštini novi mandat dobili su i predsjednica Višeg disciplinskog suda Ljiljana Jedvaj Peterlin, predsjednik Disciplinskog suda Ante Župić te disciplinski tužitelj HOK-a Alen Jakobović.

“Za ono što smo radili ove tri godine, nagrada je došla danas, to je priznanje da smo dobro radili. Hvala vam na povjerenju, čast mi je biti na čelu hrvatskih odvjetnika i to je ono što nas tjera naprijed”, rekao je Robert Travaš zahvaljujući delegatima.

“Pokušavamo nastaviti ono što su radili kolegice i kolege prije nas, pokušavamo raditi bolje i nadamo se da će oni poslije nas, raditi bolje od nas”, zaključio je predsjednik HOK-a.

Nakon Skupštine održane su konstitutivne sjednice Upravnog i Izvršnog odbora Hrvatske odvjetničke komore, a kao i svake godine druženje je nastavljeno na zajedničkom ručku.

Prema odluci Upravnog odbora HOK-a najviše priznanje hrvatskog odvjetništva ove je godine dodijeljeno Martinu Ragužu, odvjetniku u Sarajevu, članu Odvjetničke komore Federacije Bosne i Hercegovine. Nagradu je laureatu uručio predsjednik HOK-a Robert Travaš.

Plaketa "dr. Ivo Politeo" dodjeljuje se za naročite zasluge na unapređenju odvjetništva, u borbi za dosljednu primjenu zakona, u stručnom i savjesnom zastupanju stranaka, u afirmaciji odvjetništva kao samostalne i nezavisne službe, u razvijanju kolegijalnosti između odvjetnika, u edukaciji i stručnom uzdizanju mladih odvjetnika te općenito u podizanju ugleda odvjetništva.

Plaketa "dr. Ivo Politeo" uručena Martinu Ragužu

Martin Raguž rođen je 6. rujna 1934. u Gornjem Hrasnu, općina Neum. Odvjetničku djelatnost obavljao je u Sarajevu, od svog upisa u Imenik odvjetnika Bosne i Hercegovine 1966. godine, pa sve do travnja 1991. kada je izabran za predsjednika Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine. Tu je dužnost obavljao do kolovoza 1994. godine, a nakon toga ponovo u Sarajevu obavlja odvjetničke djelatnosti.

Godine 2002. Raguž je izabran za predsjednika Suda Bosne i Hercegovine i na toj dužnosti ostaje do 2004. godine, kada se vraća obavljanju odvjetničke djelatnosti u Sarajevu.

Tijekom odvjetničke karijere Martin Raguž bio je biran u najviša tijela bosansko-hercegovačke Odvjetničke komore, te je za svoj rad u odvjetništvu 2008. godine odlikovan zlatnom plaketom Odvjetničke komore Federacije Bosne i Hercegovine.

Odvjetničku djelatnost danas obavlja zajedno s odvjetnikom Nikicom Gržićem.

Martin Raguž, osim što uživa veliki ugled u odvjetničkim i pravosudnim krugovima, jedan je od najpopularnijih i najviđenijih građana Sarajeva, poznat kao izuzetno duhovit i društven čovjek. U cijeloj svojoj odvjetničkoj i sudačkoj karijeri, Martin Raguž iskazivao je veliku prijateljsku i kolegijalnu suradnju s HOK-om, hr-

vatskim odvjetnicima i pravosudnim tijelima Republike Hrvatske. Tijekom svoje odvjetničke karijere uvijek je pokušavao na što profesionalniji i učinkovitiji način štititi interese svojih stranaka bez obzira na njihovu etničku pripadnost. Takvim radom dokazao je svoju veliku privrženost odvjetničkom pozivu u zaštiti interesa stranaka, posebice u zaštiti njihovih temeljnih ljudskih prava, kazao je Mladen Sučević koji je pročitao obrazloženje odluke o dodjeli Plakete. Zahvaljujući na tom visokom priznanju, Martin Raguž u emotivnom je i duhovitom govoru kazao kako je, slušajući razloge zbog kojih je dobio Plaketu, "pomislio da se obrazloženje odnosi na nekoga drugoga a ne na mene".

"Ova nagrada ima za mene posebno značenje upravo zbog toga što ju dodjeljuje odvjetnička komora, profesionalna i strukovna institucija u kojoj sam proveo skoro cijeli svoj radni vijek", rekao je Raguž ističući da je tijekom svoje karijere nastojao održati i produbiti odnose između odvjetničkih komora Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

"Žao mi je što vam ne mogu obećati da ću svojim radom i zalaganjem opravdati dobivanje ove visoke nagrade, međutim za to nema vremena jer se velika kazaljka mog biološkog sata približava broju 12", rekao je Raguž zahvalivši još jednom HOK-u na priznanju.

Članovi Izvršnog odbora Hrvatske odvjetničke komore

za mandatno razdoblje od 2015. do 2018. godine

Robert Travaš
predsjednik

Mladen Klasić
dopredsjednik

Maroje Matana
dopredsjednik

Marin Mrklić
dopredsjednik

Zoran Vukić
dopredsjednik

Ingrid Mohorovičić-Gjanković
glavni tajnik

Marijan Hanžeković
blagajnik

Leo Andreis
član, bivši predsjednik

Josip Šurjak
član, predsjednik OZ Zagreb

Članovi Upravnog odbora Hrvatske odvjetničke komore

za mandatno razdoblje od 2015. do 2018. godine
utvrđeni na Izbornoj godišnjoj skupštini HOK-a
4. srpnja 2015.

Robert Travaš

predsjednik

Mladen Klasićdopredsjednik i predsjednik
OZ Koprivničko-križevačke županije**Maroje Matana**

dopredsjednik

Zoran Vukić

dopredsjednik

Marin Mrklićdopredsjednik i predsjednik
OZ Splitsko-dalmatinske županije**Ingrid Mohorovičić-Gjanković**

glavni tajnik

Marijan Hanžeković

blagajnik, izabrani predstavnik HOK-a pri IBA-i

Leo Andreis

bivši predsjednik, nacionalni dopredsjednik UIA-e

Josip Šurjak

predsjednik OZ Zagreb

Ranko Pelicarić

izabrani predstavnik HOK-a pri CCBE-u

Branko Baicapredsjednik OZ Šibenik i predsjednik Komisije za
međunarodnu suradnju HOK-a**Vera Vlahović**

predsjednica OZ Bjelovar

Denis Orlić

predsjednik OZ Dubrovnik

Anton Etinger

predsjednik OZ Istre

Mirna Bokun Vlašić

članica OZ Istre

Nenad Mamula

predsjednik OZ Karlovac

Dubravko Marjanović

predsjednik OZ Osijek

Marijan Bruketa

predsjednik OZ Požega

Nada Badurina

predsjednica Riječkog OZ-a

Želimir Brozović

član Riječkog OZ-a

Dragan Crnković

predsjednik OZ Sisak

Zdenka Monterisi

članica OZ Splitsko-dalmatinske županije

Jadran Franceschi

član OZ Splitsko-dalmatinske županije

mr. sc. Andreja Fileš-Ružić

predsjednica OZ Varaždin

Stjepan Šporčić

predsjednik OZ Vukovarsko-srijemske županije

mr. sc. Ive Brkić

predsjednik OZ Zadarske županije

Krešimir Bogdan

predsjednik OZ Brodsko-posavske županije

Emir Bahtijarević

član OZ Zagreb

Igor Hrabar

član OZ Zagreb

Srećko Ilić

član OZ Zagreb

Mario Janković

član OZ Zagreb

Miće Ljubenko

član OZ Zagreb

Josip Madirazza

član OZ Zagreb

Mladen Sučević

član OZ Zagreb

Irena Tušak Miletić

članica OZ Zagreb

Milenko Umićević

član OZ Zagreb

Zvonimir Rajič

odvj. vježb. predsjednik UOV-a

Disciplinska tijela HOK-a

za mandatno razdoblje od 2015. do 2018. godine izabrana na Izornoj godišnjoj skupštini HOK-a 4. srpnja 2015.

Ljiljana Jedvaj Peterlin,

odvjetnica u Koprivnici, izabrana je za predsjednicu Višeg disciplinskog suda.

Ante Župić,

odvjetnik u Zagrebu, izabran je za predsjednika Disciplinskog suda.

Alen Jakobović,

odvjetnik u Osijeku, izabran je za disciplinskog tužitelja HOK-a.

Predsjednici odvjetničkih zborova u Republici Hrvatskoj:

OZ Bjelovar

Vera Vlahović

OZ Brodsko-posavske županije

Krešimir Bogdan

OZ Dubrovnik

Denis Orlić

OZ Istre

Anton Etinger

OZ Karlovac

Nenad Mamula

OZ Koprivničko-križevačke županije

Mladen Klasić

OZ Osijek

Dubravko Marjanović

OZ Požega

Marijan Bruketa

OZ Sisak

Dragan Crnković

OZ Splitsko-dalmatinske županije

Marin Mrklič

OZ Šibenik

Branko Baica

OZ Varaždin

mr. sc. Andreja Fileš-Ružić

OZ Vukovarsko-srijemske županije

Stjepan Šporčić

OZ Zadarske županije

mr. sc. Ive Brkić

OZ Zagreb

Josip Šurjak

Riječki OZ

Nada Badurina

Predsjednik HOK-a Robert Travaš podnio je na Izornoj skupštini izvješće u kojem je iscrpno govorio o najvažnijim temama tijekom mandatnog razdoblja od 7. srpnja 2012. do redovne Izborne skupštine, održane 4. srpnja 2015. godine.

Travaš o tri godine mandata na čelu HOK-a

Vodstvo HOK-a je tijekom svog mandata, kazao je Travaš, intenzivno i kontinuirano radilo na nekoliko područja: na suradnji s tijelima vlasti i sa sudovima, na normativnoj djelatnosti i unapređenju odvjetništva, na međunarodnoj suradnji, te na unutarnjoj reorganizaciji Komore, ali i na poboljšanju suradnje s članstvom, odnosno što boljem informiranju članova. Tijekom tri godine mandata održano je 15

službenih sastanaka s ministrom pravosuđa, barem još toliko razgovora u raznim drugim prigodama te niz telefonskih razgovora. Travaš je rekao da je vodstvo HOK-a zadovoljno kontaktima s ministrom i općenito s Ministarstvom pravosuđa, ali dodao je da Komora nije zadovoljna “što neki naši prijedlozi još uvijek nisu provedeni u djelo, unatoč potvrdnim stavovima toga ministarstva”.

Osim sastanaka s ministrom, održano je i više od dvadeset sastanaka sa zamjenicom i s pomoćnicima ministra ili drugim djelatnicima Ministarstva. Održani su i sastanci s ministrom financija i dužnosnicima Ministarstva financija i Porezne uprave.

“Suradnjom s tim ministarstvom ne možemo biti zadovoljni jer nailazimo na nerazumijevanje specifičnosti naše profesije i vrlo teško se uvažavaju naši argumenti i objašnjenja”, rekao je dodajući da se čak i nakon što se postigne dogovor, u praksi često ništa ne mijenja.

Održano je i nekoliko sastanaka u FINA-i, koja je također pokazala nerazumijevanje odvjetničke profesije te si “u nekim slučajevima uzela za pravo tumačiti zakone, a za što sigurno nije ovlaštena”.

Održana su i brojni sastanci s pravobraniteljicom za djecu, pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova, povjerenicom za javno informiranje, predsjednikom Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, te s drugim institucijama i dužnosnicima. Tu treba dodati, kazao je Travaš, i nebrojene telefonske pozive prema raznim institucijama, pisanja dopisa, davanja mišljenja, prijedloga i sl.

Predsjednik HOK-a naveo je i teme brojnih sastanka te objasnio najvažnije.

Komora se uvelike angažirala kod uvođenja Zakona o fiskalizaciji, uvođenja fiskalnih blagajni i poreznog nadzora, a prije uvođenja fiskalnih blagajni tražila je i dobila potporu svih međunarodnih organizacija čiji je član, pa su, u suradnji s HOK-om, CCBE (Vijeće odvjetničkih komora Europe) te UIA-e (Međunarodna unija odvjetnika) pisali predstavnicima vlasti.

“Rezultata, nažalost, nije bilo. Komora je postigla ono što je bilo moguće i uspjela je zaštititi odvjetničku tajnu, tako da se prilikom izdavanja računa Poreznoj upravi elektroničkim putem šalje samo identifikacijski porezni broj odvjetnika i cijena usluge bez navođenja imena stranke i specifikacije odvjetničkih usluga koje su obavljene”, rekao je Travaš dodajući da se prema zadnjim informacijama na taj “hrvatski način” planira uvesti fiskalne blagajne za odvjetnike i u Slovačkoj te u Sloveniji.

Komora je, nastavio je Travaš, tražila da se prilikom poreznog nadzora uvažavaju specifičnosti odvjetničke djelatnosti, čvrstim argumentima objašnjavajući da odvjetnici ne obavljaju gos-

podarsku djelatnost u klasičnom smislu, nego da su odvjetnici neovisna i samostalna služba koja je specifičan dio pravosuđa. Travaš je podsjetio da je kod poreznog nadzora odvjetnika problem bio pitanje dospelosti potraživanja odvjetničke nagrade zbog naplate PDV-a.

“Uspjeli smo da se u Pravilnik o PDV-u unese odredba u čl. 36. stavak 4. da se u slučaju kad porezni obveznik ugovori plaćanje usluge koje ovisi o ishodu sudskog postupka, PDV obračunava u trenutku naplate. Svatko objektivan mora reći da je takva odredba naš uspjeh u pregovorima, jer, iako to izrijeком ne piše, jedini porezni obveznik koji može ugovoriti plaćanje usluge koje ovisi o ishodu sudskog postupka je odvjetnik”, istaknuo je.

Izmjene i dopune Tarife

Unatoč višekratnim prigovorima i objašnjenjima i danas na području pojedinih poreznih uprava postoji problem računa s ugovorenim paušalnom naknadom, gdje se traži točna specifikacija odvjetničkih usluga u okviru ugovorenog paušala, što je suprotno Tarifi i samoj biti paušala za davanje pravnih savjeta, nastavio je, dodajući da će HOK i dalje raditi na tome.

Što se tiče Tarife, Komora je nakon višemjesečnih pregovora uspjela dobiti suglasnost ministarstva na predloženu izmjenu Tbr. 48. Tarife, koja rješava pitanje dospelosti potraživanja odvjetničke nagrade, te se ta odredba primjenjuje i na radnje poduzete prije stupanja na snagu te izmjene i dopune Tarife, “čime smo otklonili zastaru našeg potraživanja koja je bila pet godina od svake poduzete radnje, ali i riješili neka porezna pitanja”.

Podsjetio je da svaka izmjena i dopuna Tarife traži odluku Upravnog odbora HOK-a, nakon toga suglasnost ministra pravosuđa, te mišljenje i Gospodarsko-socijalnog vijeća “u kojem su sindikati uvijek i *a priori* protiv nas, pa su u jednom slučaju glasovali protiv čak i kad smo smanjivali Tarifu, uz obrazloženje da oni po prirodi stvari ne mogu glasati u našu korist”.

Na Ustavnom sudu, nastavio je Travaš, od 2008. godine stoji naš prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti te odredbe Tarife o suglasnosti ministra i mišljenju GSV-a. Stav je Komore da Upravni odbor HOK-a mora samostalno donositi Tarifu u svim slučajevima u kojima odvjetnici nemaju ekskluzivno pravo

zastupanja, te apelira na odvjetnike da što više ugovaraju odvjetničku nagradu i u ugovoru određuju što je to uspjeh u određenoj pravnoj stvari i kada dopijeva potraživanje odvjetničke nagrade.

“Ugovarajte i plaćanje odvjetničkih usluga po satu, Tarifa daje samo minimum cijene sata rada odvjetnika, maksimum je stvar umješnosti, ugleda i položaja pojedinog odvjetnika na tržištu odvjetničkih usluga”, istaknuo je.

Porezna uprava i prijebroj - neke od tema razgovora

“Upornošću i argumentima postignut je neformalni sporazum s Poreznom upravom da će Porezna uprava u slučaju značajnog poreznog duga o tome obavijestiti HOK, koji će obustaviti prava na rad odvjetniku i imenovati mu privremenog zamjenika”, nastavio je svoje izvješće Travaš te objasnio da se HOK toga prihvatio zato jer se radi samo o slučajevima u kojima bi Porezna uprava sama zapečatila odvjetnički ured i privremenom mjerom obustavila rad odvjetniku. U tom bi slučaju došlo do više problema: HOK-u bi se tako oduzimala pravna ovlast kojom je jedino Komora ovlaštena upisivati odvjetnike u Imenik odvjetnika i dati im dozvolu za rad, ali isto tako i obustavljati pravo na obavljanje djelatnosti, u uredima bi ostajali spisi pa bi zbog rokova stradavale stranke i njihova prava. “I konačno treći i jako važan razlog je da HOK odmah imenuje privremenog zamjenika i to na prijedlog samog odvjetnika kojemu se namjeralo pečatiti ured. Pametnome dosta da uvidi da nema govora o tome da Komora navodno pomaže Poreznoj upravi na štetu svojih članova”, istaknuo je dodajući da HOK istog ili sljedećeg dana, čim primi obavijest Porezne uprave, ukida supsenziju.

Komora je više od godinu i pol radila na rješavanju problema prijebroja dospelih potraživanja odvjetnika za obrane po službenoj dužnosti s dospjelim poreznim dugom, ali na kraju prijebroj nije bilo.

Travaš je također kazao da je HOK-u obećano da će plaćanja biti redovita s najviše tri mjeseca kašnjenja, te zamolio odvjetnike da se odmah jave Komori ako se pojave dugovanja u razdoblju dužem od tri mjeseca “kako bi mogli odmah reagirati”.

Vodstvo HOK-a od početka mandata zalaže se za to da samo odvjetnici mogu sastavljati ugovore o kupoprodaji nekretnina, te da se samo ugovori s pečatom odvjetnika mogu provoditi u zemljišnim knjigama, jer bi se tako povećala pravna sigurnost stranaka i prometa nekretnina, povećala porezna disciplina i smanjilo nadpripisarstvo.

“Još uvijek postoji, da to blago nazovem, nesporazum između nas i javnih bilježnika, jer je njihov prijedlog da pravo na sastav ugovora imamo i mi i oni, a što je nama neprihvatljivo i suprotno je Zakonu o javnom bilježništvu, jer javni bilježnici nisu ovlašteni sastavljati nego samo ovjeravati privatne isprave. HOK na to ne može i neće pristati”, zaključio je.

Podsjetio je da Zakon o javnim ovršiteljima nikada nije donesen, a HOK je dopustio svojim članovima, koji su tražili brisanje iz Imenika odvjetnika radi obavljanja te službe, ponovni upis bez plaćanja upisnine.

Komora je, nastavio je, preuzela obvezu sređivanja lista odvjetnika koji su se prijavili za obnašanje dužnosti branitelja po službenoj dužnosti, te liste dežurnih odvjetnika, odvjetnika za mladež, odvjetnika opunomoćenika za djecu i maloljetnike žrtve kaznenih djela, savjetnika za žrtve kaznenih djela, odvjetnika za besplatnu pravnu pomoć i odvjetnika za osobe s duševnim smetnjama.

Prema najnovijoj praksi suda u Strasbourgu, strankama nije omogućeno pravo na obranu u slučaju kada odvjetnici nisu profesionalno odradili posao, pa postoji opasnost da država osnuje posebnu službu koja će se baviti isključivo obranama po službenoj dužnosti, kao što je to slučaj u Engleskoj. “Upravo zbog tog razloga HOK je preuzeo dužnost utjecati na kolege odvjetnike da savjesno obavljaju svoju preuzetu dužnost”, rekao je dodajući da Odvjetnička akademija HOK-a organizira za to i posebne edukacije odvjetnika.

Radi se i na prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o odvjetništvu, posebno na pitanju definiranja nedostojnosti za upis u Imenik odvjetnika, zatim o statusu i statusnim promjenama odvjetničkih društava i problemima koji su se pojavili u radu odvjetničkih društava na koje se primjenjuje i Zakon o trgovačkim društvima i neki drugi zakoni. Treba bolje urediti i pitanje obveznog osiguranja i još neka pitanja, rekao je

Travaš, a Komora će ocijeniti u kojem trenutku će biti oportuno predložiti Ministarstvu pravosuđa te izmjene i dopune.

Travaš je govorio i o obveznom osiguranju odvjetnika, koje sada ne osigurava odvjetnike za slučaj koji ih najviše muči, a to je promašaj prekluzivnog roka. Pregovori s Udrugom hrvatskih osiguravatelja oko toga trajali su skoro dvije godine “ali osiguravatelji nisu htjeli uvažiti naše argumente niti bilo što mijenjati u svojim općim uvjetima”.

“Jedino smo s HOK osiguranjem uspjeli dogovoriti osnivanje zajedničke komisije od tri člana koja odlučuje hoće li se ili neće ići u regres prema odvjetniku, nakon što stranka od osiguranja naplati štetu zbog profesionalne pogreške odvjetnika. Jedan član komisije je jedan od članova Upravnog odbora HOK-a, a ta Komisija može o regresu odlučiti jedino jednoglasno, dakle za to mora glasati i naš predstavnik”, naglasio je.

Travaš je govorio i o tome da porezne uprave ne reagiraju na zahtjeve odvjetnika da im se dostavi OIB za osobe protiv kojih se treba pokrenuti određeni postupak, te dodao da HOK smatra da je takvo postupanje u suprotnosti s čl. 14. Zakona o odvjetništvu. “I dalje ćemo raditi na rješavanju tog problema”, zaključio je.

HOK je tražio da se i u postupcima pred Sudom časti HGK-a propiše obveza naknade troška od strane koja je izgubila spor, a na tome se još radi i otvara se mogućnost bolje suradnje s HGK-om, objasnio je.

Komora smatra da ima djelomičnu javnopravnu ovlast i kod upisa i brisanja odvjetnika iz Imenika odvjetnika, kao i kod vođenja disciplinskih postupaka. “Budući da se HOK ne financira iz proračuna nego isključivo od članarine svojih članova, ne vidimo zašto bi Komora morala odgovoriti na svaki upit koji nije u vezi s javnopravnim ovlastima Komore”, objasnio je.

O većini tih tema, rekao je Travaš, razgovaralo se istovremeno i s predsjednicima sudova. Tako se govorilo i o npr. pitanju zastare i dospelosti potraživanja odvjetničke nagrade, “o čemu smo razgovarali s Vrhovnim sudom i tražili izmjenu sudske prakse u skladu s izmjenama i dopunama Tarife o kojima sam već govorio”. Tražilo se, napomenuo je, i ujednačavanje sudske prakse putem sjednica i stavova odjela VSRH-a kao i to da Vrhovni sud dostavlja mišljenja, odnosno

svoju sudsku praksu, direktno HOK-u, radi eventualnog objavljivanja na internetskim stranicama Komore, ili da se odvjetnicima omogućí direktan pristup svim zauzetim stavovima raznih odjela VSRH-a, što bi olakšalo rad ne samo odvjetnicima nego i sudovima.

Što se tiče delegiranja predmeta na druge sudove, HOK je tražio da se prilikom delegiranja vodi računa o tome da se predmeti dodjeljuju najbližem sudu. VSRH, objasnio je, smatra da je rješenje problema u prekovremenom radu sudaca, a ne u teritorijalnom preustroju i dodjeli predmeta, ali Ministarstvo za sada ne prihvaća tu mogućnost.

Osim s predsjednikom VSRH-a, održani su i sastanci s predsjednikom USRH-a te s predsjednikom Visokog upravnog suda, a predstavnici odvjetničkih zborova održali su brojne sastanke s predsjednicima svih drugih nižih sudova na području Republike Hrvatske, a na tim se sastancima rješavaju pitanja i problemi našeg svakodnevnog rada.

Izmjene i dopune brojnih zakona

“Dali smo u ove tri godine mišljenja na gotovo sve prijedloge izmjena i dopuna zakona koje smo dobili, točnije na 35 zakona, ali i na uredbe, pravilnike i druge akte, s tim da smo prilikom izrade nekih zakona imali svoje članove u radnim skupinama, tako da smo aktivno sudjelovali u samoj izradi nacрта prijedloga zakona, nekada uspješno, a nekada i s manje uspjeha”, rekao je Travaš upozorivši da “davanje mišljenja zahtijeva ozbiljan rad”.

“Vrlo često smo znali dobiti u petak popodne tekst nacрта s rokom da damo svoje mišljenje do ponedjeljka ili utorka. Kod toga napominjem, da je sav rad u Komori i za Komoru dobrovoljan i bez ikakve materijalne naknade pa smo i mi, a i svi ti kolege, odvajali svoje vrijeme često i na štetu svojih ureda, da bi posao bio obavljen u interesu struke i zaštite naših interesa”, rekao je, te detaljnije objasnio koja je mišljenja Komora dala o svakom pojedinom zakonu.

Tijekom ovog mandata bilo je nekoliko izmjena i dopuna Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, a HOK je preko svojih predstavnika u radnim skupinama svaki put aktivno sudjelovao, iako “naše primjedbe nisu do sada baš uvažavane”.

“Ne možemo se oteti dojmu da se stalno sma-

njuju procesna prava stranaka, samo da bi se postigao cilj smanjenja broja predmeta, da bi se zadovoljili statistički podaci, i stalno upozoravamo da najvažniji cilj svih reformi mora biti brzo i efikasno ostvarenje prava naših stranaka, a ne puko smanjenje broja predmeta i opterećenja sudova”, upozorio je Travaš te ukazao na brojne probleme u primjeni zakona, poput npr. problema e-ploča i dostave pismena.

U tijeku je rad radne skupine na novom prijedlogu ZID ZPP-a, a predstavnik HOK-a u radnoj skupini tražio je produženje javne rasprave, jer ona tijekom ljeta i godišnjih odmora ne može biti dobra i potpuna.

“Problem će biti nova koncepcija revizije, odnosno nova ograničenja slučajeva kad je dopušteno podnijeti reviziju. Stav je HOK-a da je isključiva i osnovna svrha Vrhovnog suda stvaranje sudske prakse. Postavlja se pitanje kako će biti moguće stvaranje te prakse ako će se revizija moći podnositi u vrlo ograničenom broju slučajeva, te ako se Zakonom omogući da suci u velikoj mjeri subjektivno odlučuju o dozvoljenosti podnošenja revizije u pojedinom slučaju. HOK će ustrajati na tom svom stavu, a vidjet ćemo što će učiniti zakonodavac”, rekao je.

HOK je dao mišljenje o Zakonu o upravnim sporovima, tražeći da se trošak zastupanja prizna na isti način kako je to uređeno i Zakonom o upravnom postupku. Nakon što to nije uvaženo podnijet je prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti tog zakona.

Člankom 3. st. 3. Zakona o državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave propisano je da je podnošenje žalbe radnja u neprocjenjivom predmetu, dakle nagrada za žalbu je 500 kuna. “Takva je odredba rezultat ponašanja nekih naših kolega koji su ulagali žalbe pa u roku do plaćanja pristojbe onima koji su raspisali javni natječaj predlagali nagodbu i povlačenje žalbe – a to su većinom bile jedinice lokalne samouprave koje nisu dobro napisale natječaj, i da ne propadne natječaj pristajali su na nagodbu i tako je grupa naših kolega zaradila značajan novac, a žalili su se uvijek isti d.o.o.-i koje su zastupali uvijek isti kolege”, objasnio je Travaš te dodao da se s Državnom komisijom razgovara o tome da se ta odredba izmijeni.

Nekoliko odvjetnika, rekao je Travaš, dalo je prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu su-

“Nitko osim nas ne može bolje znati naše probleme i potrebe, a možemo ih uspješno ili manje uspješno rješavati samo putem Komore. Na tome mora raditi svatko od nas. Zato vas molim da sudjelujete u radu Komore”, kazao je na kraju svog izvješća Robert Travaš, citirajući riječi hrvatskog romanopisca Roberta Perišića: „Ako se ljudi ne žele aktivirati za svoja prava, ne trebaju se čuditi kada ih izgube.”

glasnosti odredbe čl. 38. st. 3. Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade.

Predsjednik HOK-a govorio je i o Obiteljskom zakonu, te kazao da je za taj zakon formirana i posebna radna skupina koja nastavlja pratiti što se sa zakonom događa.

“Ovdje općenito moram istaknuti da pozdravljamo svaku akciju naših kolegica i kolega kod praćenja izmjena i dopuna zakona, pa i podnošenje prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti tih zakona i pozivamo vas da takve podnesene prijedloge dostavite Komori, a Komora će onda na UO-u odlučiti hoće li se pridružiti tom prijedlogu”, istaknuo je.

Zabrinjavajuće je, nastavio je, “da se u nekoliko slučajeva zakonom utvrđuje vrijednost predmeta spora, a time i naša nagrada, a ne Tarifom, i da se tako nas zaobilazi”. Da bismo to izbjegli, u pojedinim slučajevima, u dogovoru s Ministarstvom pravosuđa mijenjamo Tarifu kao što je to bio slučaj kod nagrade za prijedloge za ovrhe male vrijednosti.

Travaš je govorio i o Zakonu o Pravosudnoj akademiji, kazavši da je Komora djelomično zadovoljna, jer će sad i odvjetnici moći konkurirati za suce nižih sudova bez završene Pravosudne akademije, “ali je, nažalost, ostala obveza polaganja završnog ispita pa smo prigovorili i tražili izmjenu te odredbe”.

Zbog sve češćih napada na odvjetnike pa i ubojstva, već se duže vrijeme radilo na tome da odvjetnici u obavljanju odvjetničke službe imaju pojačanu kaznenopravnu zaštitu, rekao je Travaš dodajući da se u tome djelomično uspjele, pa su odvjetnici prema zadnjim izmjenama i dopunama dobili pojačanu kaznenopravnu zaštitu za kaznena djela prijetnje i prisile te se za ta kaznena djela učinjena prema odvjetniku u obavljanju službe pokreće kazneni postupak po službenoj dužnosti.

“Nažalost, nismo dobili pojačanu zaštitu za kaznena djela nanošenja teške tjelesne ozljede i ubojstva, ali i dalje ćemo na tome inzistirati. U tome smo dobili bezrezervnu podršku Hrvatske udruge sudaca i nekih saborskih zastupnika”, istaknuo je dodajući kako uz tu pojačanu zaštitu treba raditi na prevenciji i u medijima te ukazivati strankama da ne smiju poistovjećivati protustranku i odvjetnika.

Uredbom o vrijednosti iznosa za utvrđivanje naknade za pružanje sekundarne pravne pomoći određuje se naknada za rad odvjetnika, a HOK je mišljenja da se tako zadire u samostalnost HOK-a u donošenju Tarife, te se o tom problemu razgovaralo s ministrom.

Predstavnici HOK-a intenzivno su radili i u radnim skupinama zaduženim za Stečajni za-

kon i Zakon o izvanparničnom postupku. Kad je riječ o Stečajnom zakonu, sada se “nešto bolje regulira postupak od onog katastrofalnog provođenja postupka predstečajne nagodbe”, a u Zakonu o izvanparničnom postupku postignut je uspjeh da “javni bilježnici ne mogu biti punomoćnici kao odvjetnici, a takav je bio početni prijedlog za pojedine vrste predmeta”. HOK se očitovao i o svim drugim prijedlozima zakona koji su bili dostavljeni.

Travaš je govorio i o reorganizaciji pravosuđa (Zakon o područjima i sjedištima sudova i Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava) te istaknuo da HOK nije zadovoljan početkom provođenja tih zakona kojima se stvaraju dodatni troškovi strankama i problemi u radu odvjetnika.

HOK prikuplja podatke o nelogičnostima i problemima iz svih zborova, i o tome je već razgovarano s ministrom pravosuđa i njegovim suradnicima, rekao je, te dodao da je s ministrom pravosuđa dogovoreno da se u rujnu organizira sastanak na kojem bi bili i svi predsjednici odvjetničkih zborova, a na kojem bi se razgovaralo o svim problemima i nelogičnostima te dogovorilo njihovo rješavanje. Travaš je zamolio sve predsjednike zborova da do tada skupljaju primjedbe i konkretne primjere problema.

Govoreći o međunarodnoj suradnji, podsjetio je da je Komora punopravna članica i da surađuje s Međunarodnom unijom odvjetnika (UIA), Vijećem odvjetničkih komora Europe (CCBE), Međunarodnom odvjetničkom komorom (IBA) i dr., te s pojedinim komorama diljem Europe, ali i svijeta.

Međunarodna aktivnost i reorganizacija HOK-a

HOK uživa veliki međunarodni ugled o čemu svjedoči i sve veći broj sastanaka međunarodnih odvjetničkih organizacija u Hrvatskoj. Tako će se, rekao je, u studenome u Zagrebu održati zajednički seminar s Njemačkom federalnom komorom, a sljedeće godine bit će organiziran i seminar u suradnji s Američkom odvjetničkom komorom, s kojom je u ovom mandatu potpisan ugovor o suradnji.

“Mi smo jedna od sedam zemalja koje imaju ugovor o suradnji s ABA-om, kao što smo i jedna od četiri zemlje na svijetu koje imaju ugovor

o suradnji s Izraelskom odvjetničkom komorom”, rekao je Travaš.

“Da bismo ukazali na važnost i ovog segmenta djelovanja Komore, primjera radi navodim da smo nedavno od Ministarstva gospodarstva dobili pitanja Europske komisije koja se tiču statusa odvjetništva u Republici Hrvatskoj kojima traže odgovore na neka pitanja koja se tiču Tarife, otvaranja hrvatskog tržišta i za odvjetnike iz trećih zemalja i dr. Na ta pitanja smo argumentirano odgovorili i nadamo se da neće biti promjena, a u pripremanju odgovora imali smo pomoć i drugih prijateljskih komora, kao i CC-BE-a”, dodao je.

Predsjednik HOK-a govorio je i unutarnjoj reorganizaciji Komore. HOK trenutačno u svom članstvu ima oko 4.600 odvjetnika i oko 1.700 vježbenika, a “o svim potrebama članstva i funkcioniranju Komore, osim nas izabranih na naše volonterske funkcije, brine se samo dvadesetak stalnih zaposlenika”. Treba također istaknuti, rekao je, da broj članova HOK-a godišnje raste za oko 8 posto.

Isključivi izvor financiranja Komore je članarina, koja se nije mijenjala punih 19 godina. Članarinom se, podsjetio je, financiraju sve aktivnosti HOK-a koje uključuju administriranje za više od 6000 članova i plaće zaposlenika, rad Odvjetničke akademije i organiziranje predavanja za odvjetnike, priprema vježbenika za pravosudne ispite, što košta oko 1,6 milijuna kuna godišnje, održavanja raznih događaja, međunarodna suradnja, troškovi održavanje svih prostora u Republici Hrvatskoj, financiranje lista „Odvjetnik“, Centra za mirenje HOK-a, kreditiranje mladih odvjetnika, organiziranje sportskih natjecanja i igara, te financiranje djece preminulih kolega i davanje posmrtno pripomoći njihovim obiteljima.

“Sve se to financira iz naše članarine i na to moramo biti ponosni, jer financijska neovisnost HOK-a osnova je neovisnosti naše profesije”, rekao je.

Travaš je podsjetio da je HOK uveo nove odvjetničke iskaznice te kazao da će “stare iskaznice, sukladno jučerašnjoj odluci Upravnog odbora, prestati važiti 31. siječnja 2016.” U mandatnom razdoblju promijenjena je i internetska stranica HOK-a, a unesene su i promjene u listu “Odvjetnik”.

“Na Skupštini u lipnju 2013. donijeli smo zna-

čajne izmjene i dopune Statuta HOK-a”, kazao je te dodao da su također izrađeni i doneseni brojni pravilnici i drugi akti koje HOK do sada nije imao, a mora ih imati zbog značajnog povećanja broja članova i zbog zakonskih obveza.

“Radimo i na suradnji s medijima kako bi se popravila loša slika o našoj službi za koju smo ponekad sami krivi, odnosno neki naši kolege koji svojim negativnim primjerom značajno nanose štetu cijeloj profesiji”, rekao je Travaš.

Travaš je posebno apelirao i “na sve kolegice i kolege koji su se prihvatili dužnosti u disciplinskim tijelima Komore, da tu dužnost obavljaju ažurno i savjesno, a ako to nisu u mogućnosti da se ne prihvaćaju te obveze”.

HOK mora reagirati na svaku disciplinsku povredu i prijavu, jer “time štitimo sebe i svoju profesiju od onih koji našu službu obavljaju nesavjesno nanoseći time štetu svima nama. Samo jedan loš primjer u medijima nanosi ogromnu štetu i zahtijeva dugo vrijeme rada na popravljaju dojma u javnosti o našoj profesiji”.

“Osim toga, savjesno i ažurno obavljanje poslova u disciplinskim tijelima od nas otklanja mogućnost da nam se dogodi ono što se dogodilo u nekim našim bliskim državama, da nakon slabog rada disciplinskih tijela Komore tu dužnost vođenja disciplinskog postupka protiv odvjetnika preuzme ministarstvo pravosuđa. Mislim da to nitko od nas ne želi, jer bi to bio gubitak samostalnosti i neovisnosti naše profesije”, istaknuo je.

“Na kraju ovog mandata dozvolite mi da iskreno zahvalim svim zaposlenicima Komore, kao i svim kolegicama i kolegama iz Izvršnog i Upravnog odbora, kao i svima koji su na bilo koji način konstruktivno sudjelovali u radu Komore i još jednom podsjećam da su sve funkcije u Komori volonterske i bez materijalne naknade za rad i utrošeno vrijeme, ali da nitko osim nas ne može bolje znati naše probleme i potrebe, i da ih možemo uspješno ili manje uspješno rješavati samo putem Komore. To ne možemo očekivati od našeg administrativnog osoblja, nego na tome mora raditi svatko od nas. I zato vas molim da sudjelujete u radu Komore i da dostavljate svoje obrazložene prijedloge za rješavanje naših problema”, kazao je na kraju svog izvješća Robert Travaš, citirajući riječi hrvatskog romanopisca Roberta Perišića: „Ako se ljudi ne žele aktivirati za svoja prava, ne trebaju se čuditi kada ih izgube.“

Sastanci institucionalnih tijela UIA-e u Zagrebu

Međunarodna unija odvjetnika (Union Internationale des Avocats – UIA), čije je sjedište u Parizu, osnovana je 1927. godine i najstarija je odvjetnička organizacija na svijetu. Danas okuplja više od dva milijuna individualnih članova i 200 odvjetničkih komora, federacija i zborova u 110 zemalja. Glavne su zadaće te organizacije obrana odvjetnika i odvjetničke profesije diljem svijeta, te promoviranje osnovnih načela pravne profesije i razvoj pravne znanosti na svim poljima i na svim međunarodnim razinama.

Piše:

Nataša Barac

.....
izvršna urednica

UIA je višejezična i multikulturalna organizacija u kojoj su francuski, engleski i španjolski radni jezici sastanaka, a ima čak osam službenih jezika. Tijekom svake godine UIA organizira brojne seminare, radionice i druge događaje u raznim zemljama, nastojeći na taj način pridonijeti potrebi stalnog obrazovanja odvjetnika.

Kao nevladina organizacija UIA od 1971. godine uživa poseban savjetodavni status u Ujedinjenim narodima i u Vijeću Europe.

Tri glavna tijela UIA-e su Opća skupština, Izvršni odbor i Upravni odbor, i to su tijela koja

određuju glavne ciljeve i rad Unije. Odvjetničke komore članice UIA-a imenuju svoje nacionalne predstavnike koji ih predstavljaju unutar Unije. Hrvatska odvjetnička komora članica je UIA-e od 1998. godine.

UIA i HOK veže duga povijest dobrih odnosa

U Hrvatskoj odvjetničkoj komori u lipnju su održani sastanci Izvršnog i Upravnog odbora UIA-e.

Članovima Izvršnog odbora, na poziv predsjednika UIA-a Míguela A. Loinaza, obra-

tio se predsjednik HOK-a Robert Travaš koji je govorio o stanju u hrvatskom odvjetništvu te o problemima s kojima se hrvatski odvjetnici suočavaju. Odvjetnike iz cijelog svijeta Travaš je podsjetio i na to da odvjetništvo u Hrvatskoj ima dugu tradiciju te da je bilo samostalno i u vrijeme socijalizma.

“Ponosni smo da je zagrebački odvjetnik dr. Ivo Politeo bio autor nacрта Kodeksa odvjetničke etike UIA-e, te je zbog svojih zasluga za UIA-u proglašen njezinim doživotnim počasnim potpredsjednikom“, rekao je Travaš te dodao da je zagrebački odvjetnik dr. Aurel Krstulović od 1975. do 1977. bio predsjednik UIA-e, a zatim je proglašen počasnim predsjednikom, dok je drugi zagrebački odvjetnik, dr. Dragutin Sikirić, bio nositelj medalje časti UIA-e i počasni član.

Hrvatska odvjetnička komora, nastavio je, imala je čast organizirati i biti domaćinom dva međunarodna kongresa UIA-e i to: prije Drugog svjetskog rata u Dubrovniku i 1977. godine u Zagrebu.

Sve to pokazuje dugu tradiciju hrvatskog odvjetništva, “a ove nas navedene činjenice posebno povezuju i s UIA-om, na što smo posebno ponosni”, istaknuo je Travaš.

Govoreći o statusu odvjetnika u Hrvatskoj, Travaš je rekao da je on sličan statutu odvjetništva u ostalim zemljama članicama Europske unije.

“Hrvatsko odvjetništvo osjetilo je posljedice gospodarske krize i velike stope nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj koja je veća od 18 posto”, kazao je dodajući da se zbog nemogućnosti

pronalaženja posla, stalno značajno povećava broj odvjetnika u Hrvatskoj, odnosno broj odvjetnika godišnje raste za oko 8 posto.

Ipak, nastavio je, današnji položaj odvjetništva u Hrvatskoj je zadovoljavajući.

“Odvjetnici se svuda u svijetu moraju zalagati za ekskluzivno pravo odvjetnika za pružanje pravne pomoći, posebice pred sudovima, i zato HOK ne podržava ulazak osoba izvan odvjetničke profesije u vlasničku strukturu odvjetničkih društava”, rekao je Travaš.

“Svrha i osnovni zadatak odvjetništva ostao je isti tijekom stoljeća, a to je zaštita prava i interesa naših stranaka”, napomeno je predsjednik HOK-a.

Travaš je govorio i o tome kako u zadnje vrijeme u Hrvatskoj ima sve više napada na odvjetnike, pa i ubojstava odvjetnika u obavljanju odvjetničke službe, a HOK je upravo zbog toga “inzistirao na pojačanoj kaznenopravnoj zaštiti odvjetnika u obavljanju odvjetničke službe”, što je rezultiralo time da su u novim izmjenama i dopunama Kaznenog zakon odvjetnici pojačano zaštićeni.

Predsjednik HOK-a govorio je i o uvođenju fiskalnih blagajni, o borbi za neovisnost odvjetništva, te o komunikaciji s državnim tijelima i medijima.

“Mislim da ćemo se svi mi ovdje suglasiti da radimo nama najljepši posao na svijetu. Moji su prethodnici imali odličnu izreku koju sad ponavljam, jer je bezvremenska, a to je, da je odvjetnik zadnja linija obrane građana od samovolje države”, rekao je Travaš na kraju svog izlaganja.

Miguel A. Loinaz: Odvjetnici se suočavaju s brojnim i važnim izazovima

Predsjednik Međunarodne unije odvjetnika Miguel A. Loinaz u razgovoru za "Odvjetnik" govori o glavnim ciljevima Unije, o problemima s kojima se odvjetnička profesija danas suočava te o suradnji s Hrvatskom odvjetničkom komorom.

Razgovor vodila:
Nataša Barac

.....
izvršna urednica

- **Gospodine Loinaz, prije svega hvala Vam na vremenu koje ste odvojili kako biste odgovorili na nekoliko pitanja za naš časopis i naše čitatelje. Međunarodna unija odvjetnika održala je svoje institucionalne sastanke u lipnju u Zagrebu u prostorijama Hrvatske odvjetničke komore. Zašto se izabrali upravo Zagreb i Hrvatsku odvjetničku komoru?**

Kao prvo želio bih zahvaliti na ovom razgovoru za časopis Hrvatske odvjetničke komore. Za održavanje naših institucionalnih sastanaka izabrali smo Zagreb i suradnju s Hrvatskom odvjetničkom komorom jer je za mene osobno, kao i za Međunarodnu uniju odvjetnika (Union Internationale des Avocats – UIA), važno ojačati naše veze s HOK-om i

hrvatskim odvjetnicima. Ovi sastanci predstavljali su dobru priliku da proširimo našu nazočnost u Hrvatskoj i približimo djelovanje naše organizacije hrvatskim odvjetnicima.

Hrvatska odvjetnička komora pružila nam je topli doček, dala nam svoje prostorije i moram reći da bez doprinosa i rada HOK-a ne bi bilo mogu održati ove sastanke i zbog toga vam još jedanput zahvaljujem.

- Koje su bile glavne teme sastanka koji ste održali u Zagrebu?

Tijekom sastanka našeg Izvršnog odbora, govorili smo o općim aktivnostima UIA-e: odnosima s međuvladinim organizacijama, o seminarima i događajima koje organiziramo diljem svijeta, o aktivnostima vezanima uz ljudska prava i zaštitu odvjetnika, itd. Morali smo također donijeti i odluke o brojnim projektima koji su u tijeku.

Upravo smo na tom sastanku imali čast pozdraviti predsjednika Hrvatske odvjetničke komore, gospodina Roberta Travaša, koji je dužnosnicima UIA-e objasnio situaciju i probleme s kojima se trenutačno suočavaju hrvatski odvjetnici. Govor predsjednika HOK-a bio je više nego prosvjetljujući, a znate da je za UIA-u važno dobiti informacije s terena.

Na sastanku našeg Upravnog odbora, dužnosnici UIA-e predstavili su aktivnosti koje su imali tijekom posljednjih nekoliko mjeseci. Osim toga, morali smo raspraviti i izmijeniti stajališta i mišljenja i o sljedećim pitanjima: "Kako da motiviramo naše zemlje? Uloga predsjednika nacionalnih odbora i nacionalnih predstavnika." UIA ima brojne nacionalne odbore i nacionalne predstavnike diljem svijeta i važno je saslušati njihova stajališta i iskustva koja imaju.

- Međunarodna unija odvjetnika predstavlja odvjetnike diljem svijeta. Koji su glavni problemi s kojima se danas suočavaju odvjetnici u svijetu?

Odvjetnici diljem svijeta suočavaju se s brojnim i važnim izazovima. Ali glavni problemi koji zabrinjavaju UIA-u odnose se na obranu obrane, na položaje i situacije odvjetnika koji su izloženi prijetnjama i pritiscima zbog svog rada, a ti problemi protežu se i do same budućnosti naše profesije u globalnom okruženju koje se stalno razvija.

Dok odgovaram na Vaše pitanje, brojni odvjetnici diljem svijeta su pod pritiskom, u strahu i izloženi prijetnjama zbog toga što izvršavaju svoju profesiju i brane svoje klijente. To je veliki problem i upravo zbog toga moramo moći raditi nezavisno i slobodno od bilo kakvog uplitanja.

I kada govorim o budućnosti naše profesije, razmišljam na primjer o tome kakve će zahtjeve budućnost postaviti pred one odvjetnike koji su tek nedavno započeli svoju karijeru? Također i na to kako će digitalna era utjecati na našu profesiju.

- Kakvu pomoć i podršku UIA može ponuditi svojim članovima?

Postoje različiti načini pomoći i pružanja podrške našim članovima. Jedan od važnih načina je nadgledanje situacije i procjena stanja profesije diljem svijeta, te razgovori i održavanje dijaloga s pravosudnim vlastima i legalno uspostavljenim odvjetničkim komorama. Kada je situacija odvjetnika u velikoj opasnosti, možemo organizirati promatračke misije ili posredničke misije, što je bio slučaj prošle godine u Burundiju i Demokratskoj Republici Kongo.

Zadaća UIA-e je također da prati i upozorava međunarodnu zajednicu na individualne slučajeve. U ovom trenutku, pokrenuli smo kampanju mobilizacije u znak podrške Wa-

Miguel Angel Loinaz Ramos, odvjetnik iz Urugvaja, predsjednik je Međunarodne unije odvjetnika od jeseni 2014. godine, kada je na tu dužnost izabran na kongresu u Firenzi. Jedan je od osnivača i partnera ALS Global Law & Accounting. Diplomirao je na Sveučilištu u Montevideu, ima doktorat iz prava i socijalnih znanosti, te nekoliko postdiplomskih titula iz Francuske i Ujedinjenog Kraljevstva. Loinaz Ramos govori više jezika i pravi je poliglot, a specijalizirao je filozofiju prava, agrarno pravo i aeronautičko pravo. Već više od deset godina član je UIA-e, te je unutar Unije obnašao više visokih dužnosti: bio je savjetnik predsjednik, direktor međunarodnih odnosa, a na Kongresu 2012. godine izabran je za prvog dopredsjednika.

leedu Abu Al-Khairu, saudijskom odvjetniku koji se od travnja 2014. godine nalazi u zatvoru zbog svog djelovanja u obrani ljudskih prava. Tijekom proteklih godina radili smo na slučajevima koji su se dogodili u Iranu, Bjelorusiji, Demokratskoj Republici Kongo, Egiptu itd.

Konačno, UIA uživa posebni savjetodavni status u Ujedinjenim narodima i Vijeću Europe od 1971. godine u svojstvu nevladine organizacije (NGO). Za nas je važno da budemo nazočni u tim regionalnim i međunarodnim arenama kako bi se osiguralo da se čuju glasovi odvjetnika.

- Prije nekoliko mjeseci Hrvatska odvjetnička komora pisala Vam je i obavijestila Vas o ubojstvu jednog od članova HOK-a, odvjetnika u Osijeku (Vlatko Vidaković, op. a.). Predsjednik HOK-a Robert Travaš govorio je o tome i u svom govoru predstavnicima UIA-e. Prema Vašem mišljenju, što se može učiniti kako bi se zaštitilo odvjetnike od njihovih stranaka?

Ovo je teško pitanje i odgovor varira s obzirom na kontekst. Što se tiče situacije u Hrvatskoj i na temelju onoga što smo čuli od gospodina Travaša u njegovom govoru, UIA namjerava poslati pismo hrvatskom ministru pravosuđa u kojem će tražiti i predložiti usvajanje legislative o tom pitanju kako bi se poduzele sve potrebne akcije kojima bi se zaštitili odvjetnici i stvorilo sigurnije okruženje za našu profesiju.

Želio bih također dodati da je nakon okončanja ratova na Balkanu mnogo oružja ostalo u rukama stanovništva, te bi mogući odgovor za poboljšanjem zaštita odvjetnika u Hrvatskoj moglo biti i pokretanje kampanje za razoružavanje civila.

- Kako ste zadovoljni suradnjom UIA-e i HOK-a?

UIA i HOK imaju vrlo prijateljsku suradnju od ulaska HOK-a u članstvo UIA-e 1998. godine. Tako je, na primjer, UIA u listopadu 2012. godine organizirala svoj Svjetski forum medijskih centara u Zagrebu u suradnji s Hrvatskom odvjetničkom komorom. Iste godine, podržali smo HOK koji se protivio primjeni fiskalnih blagajni za naplatu pravnih usluga.

Uvjeren sam da će naše organizacije nastaviti suradnju i nadam se da ćemo naše odnose i dodatno ojačati u godinama koje dolaze.

- Na kraju ovog razgovora, možete li nam reći kako vam se sviđa Zagreb i Hrvatska?

Zagreb je grad prepun šarma i povijesti: Gornji Grad, brojni muzeji i predivna katedrala. Ne čudi me što je glavni grad Hrvatske postao velika i atraktivna turistička destinacija!

I na kraju, kao što sam već i ranije rekao, UIA je bila srdačno primljena u Zagrebu. Bez pomoći Hrvatske odvjetničke komore i svega što ste napravili, održavanje tih sastanka ne bi bilo moguće. I na tome vam još jedanput zahvaljujem.

Brisovna tužba u sudskoj praksi

Zaštita od povrede upisom u zemljišnoj knjizi

Članak 168. ZV-a

Ako netko povrijedi vlasnikovo pravo vlasništva nevaljanim upisom u zemljišne knjige, vlasnik se ima pravo štititi od toga sredstvima koja za zaštitu knjižnih prava daju pravila zemljišnoknjižnoga prava.

Brisovna tužba

Članak 129.

- (1) Nositelj knjižnoga prava koje je povrijeđeno uknjižbom u korist neke osobe ovlašten je radi zaštite toga svoga prava zahtijevati brisanje svake uknjižbe koja ga vrijeđa i uspostavu prijašnjega zemljišnoknjižnog stanja (brisočna tužba) sve dok ne nastupe činjenice na temelju kojih bi mu povrijeđeno knjižno pravo i tako trebalo prestati, ako zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Brisovnoj tužbi ne može se udovoljiti protiv osobe koja je postupajući s povjerenjem u istinitost zemljišnih knjiga, a u dobroj vjeri, uknjižila svoje pravo izvodeći ga iz uknjiženoga, ali neistinitoga (nevaljanoga) prava prednika, osim:
- ako je nositelj knjižnoga prava iz stavka 1. ovoga članka kojemu je bilo dostavljeno rješenje o uknjižbi u korist prednika te osobe u roku za žalbu na taj upis zatražio zabilježbu da je sporan te podnio brisovnu tužbu u roku od šezdeset dana od isteka roka za tu žalbu, odnosno
  - ako je nositelj knjižnoga prava iz stavka 1. ovoga članka kojemu nije bilo dostavljeno rješenje o uknjižbi u korist prednika te

osobe podnio brisovnu tužbu u roku od tri godine od kad je ta uknjižba bila zatražena.

- (3) Na zabilježbu brisovne tužbe primjenjuju se pravila o zabilježbi spora, s time da tko isходи zabilježbu brisovne tužbe, a bez opravdanoga razloga propusti podnijeti tu tužbu, odgovara za štetu koju je zbog toga pretrpjela osoba u čiju je korist provedena uknjižba.

(Stavak 1. odgovara § 68. ZZK-a iz 1930., a ovaj § 61. austrijskoga zakona od 25. VII. 1871.; Stavak 2. odgovara § 70. i 71. ZZK-a iz 1930., a ovi § 63. i 64. austrijskoga zakona od 25. VII. 1871.)

Napomene

- Brisovna je tužba po svojoj naravi stvarnopravna tužba. Štite se samo već upisana knjižna prava, i to samo uknjižba. Brisovna tužba i žalba protiv rješenja o dozvoli upisa (čl. 123. ZZK-a) međusobno se ne isključuju. Brisovnu je tužbu ovlaštena podignuti samo osoba koja je u zemljišnoj knjizi upisana kao nositelj povrijeđenoga knjižnog prava. Podnosi se protiv osobe u čiju je korist provedena nevaljana, neistinita uknjižba, a može se podnijeti i protiv njezinih univerzalnih sljednika.
- Neodlučno je na kojem pravnom temelju (čl. 114. ZV-a) počiva osporeni upis. Zbog toga, kad se osporava upis utemeljen na odluci nadležnog upravnog tijela (čl. 126. ZV-a), sud je nadležan odlučiti o zahtjevu za uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja brisanjem takvog upisa, ako su se stekle i ostale pretpostavke za brisovnu tužbu

Pripremio:
Mladen Žuvela

.....
sudac Ustavnog suda
Republike Hrvatske
u miru

- (VSRH, Rev 2186/97 od 7. 12. 2000., internetske stranice VSRH-a, Ing. SP 2001., 3, 1.).
- Kad je pravni prednik bio upisan u zemljišne knjige a prestao je postojati, tada je njegov pravni sljednik aktivno legitimiran na podnošenje brisovne tužbe (VSRH, Rev-2592/93, od 1. 12. 1993 web stranice VSRH, Informator, 4398-4399 od 1. i 4. 5. 1996.)
  - Kada je osporeni knjižni upis proveden na temelju krivotvorenog rješenja komisije za uzurpaciju iz 1996. godine, a tužba je podnesena unutar trogodišnjeg roka iz čl. 224/1. ZZK-a, tada je tužba podnesena unutar dopuštenog roka (čl. 129. ZZK-a) prema poštenom stjecatelju u odnosu na nepoštenog stjecatelja rok i nije ograničen (VSRH, Rev-1460/01 od 12. 2. 2004., internetske stranice VSRH-a).
  - Na podnošenje brisovne tužbe ovlašten je nositelj knjižnog prava koje je povrijeđeno nezakonitom uknjižbom u korist neke osobe, a ne i osoba koja nije (bila) knjižni vlasnik, premda i jest izvanknjižni vlasnik predmetne nekretnine (VSRH, Rev 792/95, Rev-1156/04 od 13. 9. 2005., Rev-1430/00, internetske stranice VSRH-a).
  - Nasljednik je ovlašten, i prije nego što ishodi upis svog prava vlasništva u zemljišnoj knjizi, brisovnom tužbom zahtijevati brisanje nevaljane, odnosno neistinite uknjižbe i upostavljanje prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja. Naime, formalističkim tumačenjem da nasljednik nije ovlašten brisovnom tužbom zahtijevati brisanje nevaljane odnosno neistinite uknjižbe prije nego li ishodi upis svog prava vlasništva u zemljišnoj knjizi, pri čemu se zanemaruje da nasljeđivanjem prava vlasništva nasljednik stvari prelazi na nasljednika u trenutku smrti ostavitelja, vrijeđa se podnositeljevo pravo na pravično suđenje. Odlukom USRH-a, U-III-1729/08 od 9. 5. 2012. (v. na www.usud.hr), ukinuta je presuda Županijskog suda u Splitu, Gž-297/08 od 21. 2. 2008. (v. поближе u: Marković, S.: Aktivna legitimacija nasljednika – ustavnosudski aspekt, Informator 6098-6099, 15. i 18. 2. 2012.; v. i Milaković, O: Brisovna i kvazibrisovna tužba, Informator 6117, 20. 10. 2012.)
  - Neistinit ili nevaljan upis u zemljišnu knjigu ne može se ispravljati tužbom radi pogrešnog upisa već nezadovoljna stranka takvo rješenje o upisu može pobijati žalbom ili brisovnom tužbom. (Ž.s. Varaždin, Gž-1030/10 od 4. 3. 2011., IO VSRH 2012., 2., 14.)
  - Niti upis povećanja površine jedne smanjenjem površine druge zemljišne čestice, izvršen bez donošenja rješenja kojim se takav upis određuje i nalaže njegova provedba u zemljišnoj knjizi, nije pogrešan već nevaljan upis za koji nisu bile ispunjene potrebne pretpostavke, pa se zaštita od takovog upisa ne ostvaruje zahtjevom za ispravak već zahtjevom za brisanje. (Županijski sud u Bjelovaru, Gž-2272/12 od 15. 11. 2012., IO VSRH 2012., 1.)
  - Podnošenje brisovne tužbe ograničeno trogodišnjim prekluzivnim rokom odnosi se samo na daljnjeg (trećeg) poštenog stjecatelja, koji je knjižno pravo stekao u dobroj vjeri postupajući s povjerenjem u zemljišne knjige, a ne i na univerzalne sukcesore (nasljednike) neposrednog stjecatelja čijim nevaljanim (neistinitim) upisom je povrijeđeno knjižno pravo tužitelja, prema kojima se tužba može podnijeti bez vremenskog ograničenja sve do nastupa činjenica uslijed kojih bi tužiteljevo knjižno pravo i inače prestalo. (Županijski sud u Bjelovaru, Gž-3035/11 od 3. 5. 2012., IO VSRH 2013., 1.)
  - Zabilježba brisovne tužbe (spora) provodi se na zahtjev tužitelja, a određuje je parnični ili zemljišnoknjižni sud odgovarajućom primjenom pravila o zabilježbi spora (čl. 81. - 84. ZZK-a); v. u Žuvela, M.; - Josipović T.: Zemljišnoknjižno pravo (sudska praksa) Informator 4025, 3. 10. 1992., 10.
  - Brisovnom tužbom zahtijeva se od suda da naloži brisanje nevaljane uknjižbe i uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja. Na temelju ovršne presude izbrisat će se nevaljana uknjižba na način i u opsegu određenom u izreci presude, uz istovremeni nalog da se briše eventualna zabilježba brisovne tužbe, te svih upisa zatraženih nakon što je prijedlog za zabilježbu stigao zemljišnoknjižnom sudu (čl. 83. ZZK-a).

Sudska praksa

1. *Brisovnom tužbom ne može se štititi pravo vlasništva koje nije upisano u zemljišnoj knjizi.*

Županijski sud u Vukovaru, Gž-1808/2003-3 od 4. 11. 2004., IO VSRH 2004., 2, 28, str. 28. VSRH, Rev-2832/99, internetske stranice VSRH-a.

2. *Brisovnom se tužbom može zahtijevati samo brisanje uknjižbe, ali ne i drugih vrsta upisa kao što su predbilježba i zabilježba.*

Županijski sud u Rijeci, Gž-1051/04 od 17. 11. 2004., Ing. SP 2005., 6, 0, 1, str. 67.

Napomena: Iznese su i neke dvojbe u vezi s tom odlukom. Ipak, zakon izričito govori (stavak 1.) samo o uknjižbi.

3. *Brisovnu tužbu osim osobe koja je povrijeđena u svom knjižnom pravu ovlašten je podnijeti i univerzalni nasljednik te osobe (bračni drug).*

Županijski sud u Koprivnici, Gž-937/04-2 od 9. 6. 2004., Ing. SP 2005., 4, 0, 1, str. 49.

4. *Kad je osporeni upis proveden na temelju kriptovorenog rješenja Komisije za uzurpaciju iz 1966., a tužba je podnesena unutar trogodišnjeg roka iz čl. 224/1. ZZK-a prema poštom stjecatelju, tada je podnesena unutar dopuštenog roka (čl. 129. ZZK-a); u odnosu na nepoštenog stjecatelja rok i nije ograničen.*

VSRH, Rev-1460/01 od 12. 2. 2004., internetske stranice VSRH.

5. *Tužbeni zahtjev u brisovnoj tužbi, kojim tužitelj traži brisanje uknjižbe koja vrijedi njegova prava i uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog prava, mora biti određen. To znači da tužitelj mora točno navesti koji se upis u zemljišnim knjigama treba brisati i koje se prijašnje zemljišnoknjižno stanje treba uspostaviti.*

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-3945/07 od 26. 2. 2008. (TS Slavonski Brod P.320/98 od 3. 2007.), Informator 5856, od 21. 4. 2010..

6. *Knjižna prava povrijeđena neistinitom, nevaljanom uknjižbom, štite se brisovnom tužbom, te takvu zaštitu nije moguće ostvariti zemljišnoknjižnim prijedlogom za poništenje provedene uknjižbe i uspostavu prijašnjeg stanja, ali može žalbom protiv rješenja o upisu, ako se za to stećku pretpostavke (čl. 123. i slj. ZZK-a).*

Županijski sud u Splitu, Gž-3053/2007. od 26.

11. 2007., IO VSRH, 2009., 32., str. 38.

7. *Trogodišnji rok zastare vrijedi samo za savjesnog stjecatelja nekretnina, dok prema nesavjesnom nije vremenski ograničen.*

VSRH, Rev-734/2006-2 od 14. 2. 2008., Ing. SP, 2009., 2., 0., 3., str. 76., IO VSRH, 2008., 2., 10., str. 10., Informator 5820, 16. 12. 2009.

8. *Pogreška u upisu prilikom provedbe uknjižbe prava vlasništva ispravlja se na način određen odredbama čl. 117. do 119. ZZK-a, a povreda knjižnog prava uknjižbom u korist neke druge osobe može se zahtijevati samo brisovnom tužbom.*

Županijski sud u Varaždinu, Gž-461/06-2, od 19. 2. 2008., Ing. SP 2009., 3., 0., 4., str. 38., IO VSRH, 2008., 1., 10., str. 12.

9. *Razlučni vjerovnici dužni su obavijestiti stečajnog upravitelja o svom razlučnom pravu, pravnoj osnovi razlučnog prava i dijelu imovine stečajnog dužnika na koju se odnosi razlučno pravo, ali to pravo nije predmet ispitivanja na ispitnom ročištu.*

Stečajni upravitelj koji smatra da ne postoji tražbina osigurana razlučnim pravom može u ovršnom postupku u kojem se razlučni vjerovnik odvojeno namiruje isticati odgovarajuće prigovore. On također može na temelju odobrenja stečajnog suca tužbom pokrenuti parnični postupak radi pobijanja pravnih radnji i/ili brisovnu tužbu. (Čl. 173. i 175. Stečajnog zakona). Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-3817/2007. od 19. 2. 2008., IO VSRH, 2009., 1., 306, str. 318.

10. *Protekom rokova u kojima se protiv poštenog stjecatelja može podnijeti tužba za brisanje nevaljane prednikove uknjižbe, nastupaju pravni učinci zaštite povjerenja u istinitost zemljišnih knjiga.*

Županijski sud u Varaždinu, Gž-741/09-2, od 2. 9. 2009., Ing. SP 2009., 6., 0., 5., str. 71.

11. *Brisovna tužba je stvarnopravna tužba kojom se štite samo upisana knjižna prava, zbog čega je brisovnu tužbu ovlaštena podići samo osoba koja je u zemljišnoj knjizi (bila) upisana kao nositelj knjižnog prava.*

“Iz činjenične osnove tužiteljeve tužbe (podnesena dana 1. travnja 2003.) jasno proizlazi da tužitelj pledira na ispunjenju zakonskih pretpostavki za stjecanje prava vlasništva predmetnih dviju nekretnina dosjelošću jer tvrdi.

da je predmetne nekretnine kupio dana 17. siječnja 1993. te se od dana sklapanja odnosno pisanog kupoprodajnog ugovora nalazi u samostalnom i neprekidnom posjedu istih. No konkretni tužbeni zahtjev – radi trpljenja brisanja tuženičinog prava vlasništva i uknjižbe u korist tužitelja – po svom sadržajnom određenju tužbu tužitelja kvalificira brisovnom tužbom koja je normirana odredbama čl. 129. ZZK-a. Pritom valja naglasiti da je na podnošenje brisovne tužbe – sukladno odredbi čl. 129. st. 1. ZZK-a ovlašten nositelj knjižnog prava koji je povrijeđen uknjižbom u korist neke osobe. Iz cit. zakonske odredbe ZZK-a vidljivo je da je brisovna tužba stvarnopravna tužba kojom se štite samo već upisana knjižna prava i to samo uknjižba pa stoga je brisovnu tužbu ovlaštena podići samo osoba koja je u zemljišnoj knjizi (bila) upisana kao nositelj povrijeđenog knjižnog prava.”

Županijski sud u Varaždinu, Gž 104/2008-2 od 2. 9. 2008., IO VSRH, 2009., 33., str.38.

Napomena: Čini se da nije riječ o brisovnoj tužbi već o svojevrsnoj stvarnopravnoj deklaratornoj tužbi koju podiže izvanknjižni stjecatelj temeljem zakona (čl. 129. ZV-a) kako bi upisao svoje stečeno pravo (čl. 130. ZV-a), jer je u zemljišnim knjigama upisana osoba kojoj je to pravo prestalo. V. napomene uz čl. 130. ZV-a. V. Žuvela, M.: Tužba na utvrđenje vlasništva stečenog dosjelošću, *Odvjetnik* 2012., br. 7-8, str. 26.

12. *Nositelj knjižnoga prava ostvaruje pravo na brisanje uknjižbe kojom mu je to pravo povrijeđeno, samo ako nisu nastupile činjenice na temelju kojih bi mu povrijeđeno knjižno pravo ionako prestalo.*

“...tužiteljice ostvaruju pravo na brisovnu tužbu ukoliko im u međuvremenu nije prestalo njihovo pravo vlasništva na spornoj nekretnini. Kraj nesporne činjenice da je tužena zajedno sa svojim prednikom u posjedu sporne nekretnine od šezdesetih godina prošloga stoljeća, tj. otkad je kupljena od J. V., kao i nesporne činjenice da ista nije pribavljena na viziozan način, za zaključiti je da je tužena strana u svakom slučaju ovo pravo vlasništva stekla dosjelošću ukoliko je ovaj posjed imao kvalitete poštenja i samostalnosti. Budući da se ove kvalitete posjeda predmnjevaju, na tužiteljicama je bio teret dokaza na okolnost da posjed

tužene strane nije imao ovakvu kvalitetu, a prvostupanjski sud pravilno nalazi da tužiteljice to nisu dokazale.”

Županijski sud u Virovitici, Gž-118/2008.-2 od 13. 10. 2008., IO VSRH, 2009., 1., 34., str. 39., IO VSRH, 2009., 1.

13. *Bez obzira što je usprkos zabilježbi ovrhe dopušten upis prava vlasništva na raspoložbi ovršenika, ovrhovoditelj nije stvarno legitimiran za podnošenje brisovne tužbe. On svoje pravo ostvaruje nastavkom ovrhe protiv novog upisanog vlasnika. Naime, promjena vlasnika nekretnine tijekom ovršnog postupka ne sprječava da se taj postupak nastavi protiv novog ovršenika (čl. 79.OZ/96).*

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-2113/07, od 15. 10. 2009., Ing. SOP 2010., 1., 0., 1., str. 9.

14. *Kad je knjižno pravo brisano na temelju presude donesene u parnici u kojoj nositelj knjižnog prava nije bio stranka, on ima pravo brisovnom tužbom osporavati valjanost upisa provedenog na temelju te presude.*

Županijski sud u Šibeniku, Gž-1075/2009 od 12. 4. 2010., IO VSRH, 2009., 2., 0., 23., str. 25.

15. *Tužitelj nije aktivno legitimiran na podnošenje brisovne tužbe ako je prije upisa tuženika kao vlasnika predmetnih nekretnina bilo upisano društveno vlasništvo, a tužitelj nije bio upisan kao nositelj prava iz društvenog vlasništva.*

Županijski sud u Varaždinu, 15 Gž-1304/10-2, od 17. 1. 2011., Ing. SP 2012., 1., 0., 1., str. 12., IO VSRH, 2012., 2., 14.

16. *Podnošenje brisovne tužbe ograničeno trogodišnjim prekluzivnim rokom (čl. 129. st. 2. ZZK-a) odnosi se samo na daljnjeg (trećeg) poštenog stjecatelja, koji je knjižno pravo stekao u dobroj vjeri postupajući s povjerenjem u zemljišne knjige, a ne i na univerzalne sukcesore (nasljednike) neposrednog stjecatelja čijim je nevaljanim (neistinitim) upisom povrijeđeno knjižno pravo tužitelja, prema kojima se tužba može podnijeti bez vremenskog ograničenja sve do nastupa činjenica zbog kojih bi tužiteljevo knjižno pravo i inače prestalo (čl. 129. st. 1. istog Zakona).*

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-3035/11-2, od 3. 5. 2012., Ing. SLP 2012., 5., 0., 4., str. 67., VSRH 2012., 1., 14.; VSRH, Rev. 1092/08-3 od 20. 4. 2011., Ing. SP 2012., 3., 0, 3, str. 43; IO

VSRH, 2011., 2., 20., str. 27.

17. *Brisovnu tužbu može podnijeti i vlasnik posebnog dijela nekretnine (stana ili poslovne prostorije) čije je pravo vlasništvo upisano u podulošku knjige položenih ugovora (KPU).*

Ti podulošci su (i) podulošci zemljišnoknjižnog uložka u kojem je upisano zemljište na kojem je izgrađena zgrada glede čijih su posebnih dijelova osnovani podulošci u KPU.

Vlasnik posebnog dijela nekretnine čije je pravo upisano u podulošku KPU smatra se nositeljem knjižnog prava koje pravo može biti povrijeđeno i onda kada se na zahtjev treće osobe ne izbriše pravo vlasništva upisano u podulošku KPU, već se u korist treće osobe prenese samo pravo vlasništva zemljišta (njegovog pravnog prednika) upisano u zk. uložku u kojem je upisano zemljište na kojem je izgrađena zgrada glede čijih su posebnih dijelova osnovani podulošci u KPU.

Za ostvarenje svrhe povezivanja zemljišne knjige i KPU (čl. 379. Zakona o vlasništvu, Pravilnik o povezivanju zemljišne knjige i KPU i upisu vlasništva posebnog dijela nekretnine) odnosno formiranja građevinske čestice, upis zgrade na toj čestici i upis vlasništva svih posebnih dijelova u zemljišnu knjigu, potrebno je i utvrđenje pripadnosti (vlasništva) zemljišta na kojem je zgrada sagrađena što nevaljanom upisom vlasništva nad zemljištem može biti dovedeno u pitanje. Stoga se u odnosu na zk. tijelo s kojim su povezani i podulošci KPU ne mogu vršiti promjene stanja koja se odnose na čitavo zk. tijelo, bez sudjelovanja nositelja prava (vlasništva) posebnih dijelova upisanih u podulošcima KPU,

koji nositelji su, ex lege, ujedno i suvlasnici zk. tijela (čl. 370. st. 2. i 3. Zakona o vlasništvu).

Županijski sud u Zagrebu, Gž-1116/12 od 29. 6. 2012., Odvjetnik 9-10, 2011.

18. *Brisovnu tužbu ovlašten je podnijeti nositelj knjižnog prava koje je povrijeđeno nevaljanom uknjižbom, tj. osoba koja je upisana u zemljišnoj knjizi kao nositelj povrijeđenog knjižnog prava. Osim osobe koja je neposredno povrijeđena u knjižnom pravu brisovnu tužbu mogu podnijeti njezini pravni sljednici.*

“... Naime, smrću osobe otvara se njezino nasljedstvo (članak 128. ZN-a), što znači da se od trenutka smrti nasljednik može pozivati na nasljedstvo, te je stoga aktivno legitimiran na poduzimanje ovih pravnih radnji radi zaštite ostavine. Stoga je, po pravnom shvaćanju ovoga suda, ostavitelj nasljednik ovlašten i prije podnošenja rješenja o nasljeđivanju ostvarivati sva prava koja mu u povodu nasljedstva pripadaju odmah poslije ostaviteljeve smrti pa i podnijeti brisovnu tužbu radi zaštite knjižnih prava povrijeđenih uknjižbom u korist neke osobe. Prema tome, pravomoćno rješenje o nasljeđivanju, koje inače ima deklaratorno značenje, nije jedini dokaz za legitimaciju određene osobe kao univerzalnog sukcesora ostavitelja, odnosno uknjiženog vlasnika, nego je sud ovlašten, ako nije doneseno rješenje o nasljeđivanju, kao prethodno pitanje utvrditi je li tužitelj nasljednik ostavitelja, odnosno uknjiženog vlasnika čija su knjižna prava povrijeđena.”

Županijski sud u Splitu Gžst 318/2010 od 27. 1. 2011., IO VSRZ 2012., 2., 15.

Literatura

Josipović, T.: Komentar ZZK, Informator, 1998.

Josipović, T.: Zemljišnoknjižno pravo, Informator, 2001.

Josipović, T.: Brisovna tužba u Gavella i suradnici: Stvarno pravo, Narodne novine, 2007.

Kontrec, D.: Tužbe zemljišnoknjižnog prava, Godišnjak 14, HDGZP, Organizator, Zagreb – Opatija, 2007.

Marković, S.: Aktivna legitimacija nasljednika (za brisovnu tužbu) – ustavnopravni aspekt, Informator, 6098-6099, 15. 8. 2012.

Mihelčić, G.: Komentar Ovršnog zakona, Organizator, 2015.

Milaković, G.: Brisovna i kvazibrisovna tužba, Informator, 6117, 20. 10. 2012.

Žuvela, M. – Ružička, B.: ZZK s napomenama, sudskom praksom i službenim

obrazloženjem, Organizator, Zagreb, 2003.

Žuvela, M.: Zaštita povjerenja u pravnom prometu, Godišnjak 14, HDGZP, Zagreb – Opatija, 2007.

Žuvela, M.: Vlasničkopravni odnosi, Organizator, Zagreb, 2014. Zagreb, 4. svibnja 2015.

Uz dopuštenje urednika časopisa "Odvjetnik" Odvjetniške zbornice Slovenije, objavljujemo intervju "Neovisnost odvjetnika u zastupanju stranke ne smijemo ugroziti" koji je urednik "Odvjetnika" Andrej Razdrih vodio sa slovenskim odvjetnikom Pavlom Pensom. Intervju je objavljen u časopisu "Odvjetnik" br. 3 (71) 2015. godine.

Neovisnost odvjetnika u zastupanju stranke ne smijemo ugroziti

Pavla Pensu, odvjetnika, partnera u Odvjetničkom društvu Jadek & Pensa iz Ljubljane, za slovenski časopis „Odvjetnik“ intervjuirao je Andrej Razdrih

Preveo:
Zvonko Šeb

Na ovogodišnjoj Odvjetničkoj školi, koja je održana 17. travnja u Portorožu, odvjetnik Pavle Pensa priredio je i vodio izuzetno zanimljiv i dobro posjećen okrugli stol o upravljanju partnerskim odvjetničkim društvima – o partnerskim strukturama, internacionalizaciji, odnosu sa strankama, razvoju poslovanja i razvoju ljudskih potencijala. Na okruglom stolu sudjelovali su gosti Gianmatteo Nunziante iz Italije i Fiona McCambridge iz Velike Britanije. Riječ je o prvom predstavljanju djelovanja partnerskih odvjetničkih društava slovenskih odvjetnika, pa smo zato kolegu Pensu zamolili da nam kaže nešto o tom obliku odvjetništva koji je nastao u SAD-u, a sada se vrlo brzo razvija u Europi.

Na ovom predstavljanju djelovanja partnerskih odvjetničkih društava slovenskih odvjetnika, pa smo zato kolegu Pensu zamolili da nam kaže nešto o tom obliku odvjetništva koji je nastao u SAD-u, a sada se vrlo brzo razvija u Europi.

- Zašto ste se odlučili da na ovogodišnjoj odvjetničkoj školi slovenskim odvjetnicima predstavite upravljanje partnerskim odvjetničkim društvima?

To je tema koja je u Sloveniji relativno nova. Klasična advokatura temelji se na odvjetniku pojedincu, dakako da su se osnivala i društva u kojima su odvjetnici dijelili fiksne

troškove pa su na neki način bili u nekakvom partnerskom odnosu. Prava partnerska društva nastala su tek u posljednjih 20 godina, zato u Sloveniji nije razvijena tradicija uređenja odnosa među partnerima. U nekim partnerskim društvima došlo je i do poteškoća, jer odnosi među partnerima nisu uređeni od samog početka onako kako bi trebali biti i nisu zasnovani na poslovnom ugovoru između partnera. Čini mi se važnim da se partnerska društva – a u njima vidim budućnost odvjetništva – počnu razvijati. Neka i slovenski odvjetnici upoznaju strukture koje su izvan Slovenije već uspostavljene.

- Kako ste odabrali predavače iz inozemstva: Gianmattea Nunziantea iz Rima i Fionu McCambridge iz Londona?

Ja sam član Međunarodne asocijacije odvjetničkih komora (IBA) u sklopu koje djeluje i Europski regionalni forum, koji, uz ostalo, potiče obrazovanje u regiji – uključujući i na području upravljanja društvima. Odvjetnik Gianmatteo Nunziante iz Rima neko je vrijeme vodio Europski regionalni forum i ljubazno se odazvao da na odvjetničkoj školi predstavi organizaciju partnerskih društava u

Italiji. Fiona McCambridge iz Londona savjetnik je u engleskoj savjetodavnoj tvrtki koja se bavi upravo savjetovanjem društava, a u prošlosti je radila u nekim većim međunarodnim tvrtkama.

Gianmatteo potječe iz stare odvjetničke obitelji Nunziante, mislim da je već šesta generacija odvjetnika. Zanimljivo, njihova je svaka generacija osnovala svoj odvjetnički ured, pa sada na tržištu djeluju i međusobno si konkuriraju dva ureda – njegov i njegova oca, iako je otac već u 80-tim godinama. Odvjetnici su u Italiji, zapravo, aktivni do smrti.

- Gdje su najveće poteškoće u vođenju / upravljanju društvom s većim broj odvjetnika?

Prije svega važan je početni ugovor između partnera, on mora biti pravi poslovni ugovor, a struktura ugovora ovisi, naravno, i o osobnosti odvjetnika koji su se odlučili za partnerstvo. Inače, postoji više mogućih struktura ugovora o poslovnom partnerstvu. Prilagoditi ih treba partnerima i cilju za koji se zauzimaju. Sljedeće pitanje koje partneri moraju riješiti jest kako organizirati rad u društvu, da se s jedne strane osigura samostalnost i neovisnost odvjetnika u zastupanju stranke, a s druge strane ostvare poslovni ciljevi koje su partneri u društvu zacrtali. Pritom treba naći pravilne odnose i odgovarajuću ravnotežu, da se ne ugrozi neovisnost odvjetnika u zastupanju stranke, što je, zapravo, temelj odvjetništva, a također i glavno obilježje po kojem se odvjetnici i odvjetnička društva razlikuju od pravnih savjetnika u tvrtkama. Potonji, naime, nemaju istaknutu ulogu neovisnosti, jer su zaposlenici tvrtke, i uvijek slijede interese tvrtke u kojoj su zaposleni. Za odvjetnika – a također i za zaposlenog u odvjetničkom društvu – vrlo je važno da zadrži svoju neovisnost u zastupanju stranke. Zato, naravno, društvo treba organizirati tako da tu neovisnost omogućava i u potpunosti podržava. Tako se od prijma stranke uvažavaju usmjerenje i strateški ciljevi koje društvo slijedi, a kad odvjetnik počne raditi sa strankom, u svom je poslu potpuno neovisan. Pritom o bilo kakvoj strategiji odvjetničkog društva, dakle, više ne može biti

govora. Usklađivanje tih dviju polova donosi neke poteškoće. Činjenica je da to moraju internalizirati i kao odvjetnici, a i kao partneri. Samo na taj način odvjetničko društvo može doista djelovati kao odvjetničko društvo koje omogućuje neovisnost.

- Je li Slovenija povoljno okruženje za razvoj velikih partnerskih društava? Bi li bilo korisno imati ih više nego sada? Koje su prednosti takvih društava?

Savjetovanje u području gospodarstva, posebice nakon ulaska Slovenije u Europsku uniju, postalo je vrlo složeno i bez stručnjaka za pojedina područja gospodarskih subjekata ne može biti kvalitetnih savjeta. Zato treba udružiti snage, ako mogu tako reći, i mislim da je to najlakše u partnerskim društvima. Naravno, nije nužno da to budu velika društva, mogu biti i manja, i mogu se usredotočiti na određena područja i postati svojevrsni butik u odabranom području rada. Slovensko tržište je malo, tako da je zapravo teško specijalizirati se u samo jednom području, jer je premalo slučajeva koji bi zahtijevali takvu specijalizaciju, i od njih se ne bi moglo živjeti. Veća društva mogu si priuštiti stručnjake za određena područja, iako se i u takvim društvima oni ne mogu usredotočiti samo na svoje područje. U inozemstvu se, primjerice, stručnjaci za neka uska područja, u vrijeme kad za njih nema dovoljno posla, bave pridobivanjem stranaka ili edukacijom, a kod nas će morati preuzeti i poslove u područjima izvan svoje uže specijalizacije.

Vjerujem da će se daljnji razvoj savjetovanja u gospodarstvu zasigurno odvijati u sklopu partnerskih društava.

- Hoće li, dakle, u budućnosti trend biti udruživanje odvjetnika, ili će na tržištu pravnih usluga ostati i odvjetnici pojedinci?

Odvjetnici pojedinci nedvojbeno će ostati. U Srednjoj Europi većina odvjetnika djeluju kao pojedinci. I Gianmatteo je rekao da u Italiji još uvijek 80 posto odvjetnika i dalje djeluju kao pojedinci. Na području trgovačkog prava ipak je potrebna specijalizacija, a nju je svakako lakše organizirati u sklopu partnerskih društava. Od devedesetih godina 20. stoljeća naovamo,

na tržištu pravnih usluga trend je bio takav da su se mnoge tvrtke odlučile za tzv. *outsourcing* pravnih usluga, tako da odvjetnici savjetuju i na područjima na kojima su tvrtke ranije zapošljavale *in-house* pravnike. Pravni odjeli u tvrtkama škrtare. Tako se sada sve veći dio radnog i statusnog prava provodi u odvjetničkim društvima, što zahtijeva veći broj odvjetnika – stručnjaka za ta područja, koji tvrtkama mogu ponuditi dobre i relevantne usluge. Kakav će biti trend u budućnosti, uvelike će ovisiti o razvoju odvjetničkih naknada. U inozemstvu zbog porasta odvjetničkih naknada, koje su nadmašile sve granice, tvrtke ponovo zapošljavaju *in-house* pravnike, jer im je to postalo jeftinije. Kod nas su troškovi pravne usluge znatno niži nego u inozemstvu, pa mislim da će se *outsourcing* održati. U inozemstvu, jedan sat kvalitetnog odvjetnika u području gospodarskog savjetovanja košta oko 500 eura. Kod nas je cijena u granicama normale, i dakako daleko od takvih iznosa.

- Je li i u vašem uredu radno vrijeme onih koji se uspinju po hijerarhijskoj ljestvici 14 sati dnevno, gotovo svaki dan u tjednu, kao što čitamo da je u velikim američkim uredima? Po kojim kriterijima odvjetnik u vašem uredu može postati partner?

Radno vrijeme je vrlo elastična kategorija. Posao mora biti napravljen, no radni dan, dakako, ovisi i o području u kojem odvjetnik radi. U sudskim predmetima, primjerice, rokovi se broje u danima, ponekad i u mjesecima, i posao se može lakše i bolje organizirati, no ako odvjetnik radi na pojedinačnim transakcijama, može se dogoditi da su rokovi praktički u satima, ako ne i u minutama. A ako je od odvjetnika, odnosno od njegovog pravnog savjeta ovisna cijela ekipa angažirana na tim transakcijama, posao će stajati dokle god savjet nije dan. Dok takva transakcija teče, o radnom vremenu uopće se ne može razgovarati. Preuzme li odvjetnik takav zadatak, posao treba obaviti, čak i onda ako to podrazumijeva da će nekoliko dana raditi neprekidno. To, dakako, ne ovisi o položaju na hijerarhijskoj ljestvici u odvjetničkom društvu. U transakcijama rokovi su vezani za komercijalni interes stranke

za koju je transakcijski odvjetnik angažiran, i time je regulirano njegovo radno vrijeme.

Područje upravljanja potencijalima – kako se u odvjetništvu naziva područje ljudskih resursa – tek se počinje razvijati. U našem odvjetničkom društvu uglavnom zapošljavamo pravnike odmah po završetku studija na pravnom fakultetu. Glavno mjerilo su ocjene i intervju u kojem pokušavamo utvrditi možemo li se naći i kao личности. Nakon toga sve ovisi o kvaliteti rada, predanosti strankama i vrednotama ureda. Uglavnom razvijamo vlastito osoblje. Zato je rast odvjetničkog društva polaganiji nego što bismo ponekad željeli, odnosno koliko bi bio potreban s obzirom na količinu posla.

Kandidati za napredovanje u status partnera, uz pravno znanje i kvalitetu rada koji se podrazumijevaju, moraju pokazati i poduzetnički duh. Partner, naime, vodi društvo, odgovoran je za to da odvjetnici u društvu imaju posla i da društvo ostvaruje prihod. Ne mora svatko tko se bavi odvjetništvom nužno imati i poduzetničku žicu. U inozemstvu, primjerice, partneri se uglavnom bave pribavljanjem transakcija i organizacijom rada u društvu, te pitanjima za koja je potrebna kilometražna – „grey hair“, sijede vlasi, kako običavamo reći, a na konkretnim slučajevima od A do Ž gotovo da i ne rade. Mislim da će daljnji razvoj partnerskih društava i kod nas ići u tom smjeru...

- Što znači dolazak stranih partnerskih društava u Sloveniju?

U biti je pozitivan, jer strana odvjetnička društva nedvojbeno donose i nove spoznaje, a nas, domaće odvjetnike, prisiljavaju da svoje znanje jačamo, da smo konkurentni. Sve što želimo je to da se natječemo pod jednakim uvjetima. To znači da bi svatko trebao biti u mogućnosti koristiti isti poslovni model. Inozemna društva zapošljavaju manje odvjetnika nego naša domaća. Svoj poslovni model grade na osnovi nekih trajnijih ugovora s neovisnim odvjetnicima. Taj je poslovni model za odvjetnika koji surađuje s nekim stranim odvjetničkim društvom financijski povoljniji, iako nudi manje sigurnosti nego stalni radni odnos.

Postavlja se pitanje jesu li društva u tržišnom natjecanju ravnopravna? I ako su takvi modeli poslovanja važeći i nesporni, bi li se i domaća društva mogla organizirati na taj način. Ustvari, samo bismo željeli biti konkurentni pod istim uvjetima. Međutim, slovensko je tržište malo, a na njemu najveća globalna društva ionako nisu prisutna.

Prije 15-ak godina, analize napravljene na anglosaksonskom tržištu pokazale su da su tamošnji odvjetnici skupi i spori. Slijedom toga, profesiju se počelo deregulirati, pa se počelo pojednostavljivati oblike vlasništva odvjetničkih društava. Time se, čim je dopušteno ulazak kapitala u odvjetnička društva, počela razvodnjavati neovisnost odvjetnika u savjetovanju stranaka. Dopustimo li da u odvjetničko društvo uđe neodvjetnički kapital, odvjetnik zaposlen u takvom društvu postaje ovisan o tom kapitalu i gubi svoju neovisnost. Mislim da taj trend nije dobar. Na drugoj stra-

ni, naknade za odvjetničke usluge unosom kapitala nisu se značajno smanjile. Učinci su, dakle, više negativni nego pozitivni.

Konkurencija, bez imalo sumnje, snižava troškove. Ističem, međutim, da je u odvjetništvu – kvaliteta se, dakako, pretpostavlja – bitna neovisnost odvjetnika u njegovom radu. Zbog te značajke, konkurencija je, naime, nešto manja. Odvjetnici na tržištu uglavnom rade sa svojim kapitalom, a kako je on ograničen, kao što je i njihova brojnost ograničena, konkurencija je nešto manja. Kao što sam već spomenuo, pojednostavljenje regulative u drugom smjeru također nije donijelo značajnije snižavanje troškova...

Svjesni smo tog problema i pokušavamo profesiju nastaviti regulirati u smjeru da odvjetnik može održavati neovisnost u radu. Mislim da je upravo ta osobina odvjetništva najvažnija. Bitno je važnije da zadržimo neovisnost nego da zadržimo monopol na tržištu pravnih usluga.

IUS-INFO®

Pravno rješenje koje štedi vaše vrijeme!

Rezultat višegodišnjeg iskustva u obrađivanju pravnih slučajeva, portal IUS-INFO redovito vas opskrbljuje dnevno ažuriranim i preglednim informacijama.

IUS SOFTWARE d. o. o.

Tuškanova 37,
10 000 Zagreb

T. 01 5999 918

F. 01 5999 919

E. info@iusinfo.hr

www.iusinfo.hr

Pravno-informacijski portal koji nudi najviše:

- Pretraživanje portala po ključnim riječima
- Pružitelji takozvani svih važećih zakona i podzakonskih propisa u RH
- Više od 250 000 sudskih presuda i sentenci
- Stručni članci renomiranih autora
- Međunarodni ugovori
- Sudska praksa Europskog suda za ljudska prava i Europskog suda pravde
- Mišljenja i tumačenja nadležnih tijela u RH
- Radni dokumenti Hrvatskog sabora
- Korišni obrasci i poveznice na zakonodavstvo i literaturu, ugledni portali i kalkulatori
- Informacije o stečajnim i likvidacijskim postupcima te predstečajnim nagodbama
- Izračun zakaznih kamata
- Tjedni glasnik pravnih novosti IUS-NEWS
- Najava stručnih seminara i suradovanja
- Aktualne vijesti iz područja prava i gospodarstva
- Stalna knjižnička pomoć

Uz dopuštenje urednika časopisa "Odvjetnik" Odvjetniške zbornice Slovenije, objavljujemo tekst "Sadržaj odvjetničkih podnesaka ne smije biti nepristojan", autora Aleša Velkaverha. Tekst je objavljen u časopisu "Odvjetnik" br. 3 (71) 2015. godine.

Sadržaj odvjetničkih podnesaka ne smije biti nepristojan

Piše:
Aleš Velkaverh

Kincses vs. Mađarska, broj 66232/10, 27. siječnja 2015.

odvjetnik u
Odvjetničkom društvu
Starman/Velkaverh
u Kopru

Preveo:
Zvonko Šeb

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (EKLJP) u članku 10. svakome jamči pravo na slobodu izražavanja,. To je pravo važno i za odvjetnike, jer, uz ostalo, jamči slobodu pri izboru i upotrebi argumenata u podnescima, u kojima ponekad treba oštro kritizirati način vođenja postupka ili stajališta sudaca. Ali sloboda nije neograničena. Zbog čuvanja autoriteta sudstva u podnescima treba zadržati pristojan odnos prema sudstvu i sucima, a to je Europski sud za ljudska prava (ESLJP) ponovno potvrdio u predmetu Kincses protiv Mađarske.

Podnosilac žalbe je odvjetnik koji svoju profesiju obavlja u Mađarskoj. Godine 2003. odvjetnička komora nadležna za njegovo područje podvrgla ga je disciplinskom postupku, jer se u žalbi na odluku pr-

vostupanjskoga suda neprimjereno izražavao o sucu. Uz ostalo, zahtijevao je uvođenje postupka nadzora protiv suca, tvrdeći da nije podoban za obavljanje sudačke funkcije, pa ga je na više mjesta obilježio kao stručno nesposobnog za sudačku profesiju.

Disciplinski sud je podnositelja žalbe (u drugom ponovljenom postupku) kaznio globom od 570 eura, jer je presudio da je svojim prigovorima zadirao u dostojanstvo suda i ponašao se suprotno etičkim standardima odvjetništva. Posebice neprimjerenima ocijenjene su sljedeće izjave podnositelja žalbe koje su bile napisane u djelomice sarkastičnom tonu: „(...) dakako da ne pretpostavljamo stručne nesposobnosti suca u postupku (...)“, „(...) to nije pitanje pristranosti nego očite stručne nesposobnosti“ i „(...) zato itekako sumnjamo u stručnu osposobljenost suca u postupku“.

Protiv izrečene kazne podnositelj žalbe iskoristio je sva dopuštena pravna sredstva, ali bez uspjeha. Sud se nije priklonio njegovim tvrdnjama da je samo izvršavao procesno pravo i upozoravao da bi sudac u postupku trebao biti izuzet. Sud je istaknuo da je podnositelj žalbe zadirao u dostojanstvo suda kao institucije, pri čemu je spornim smatrao ton govora, a ne pritužbeni razlog navodne sučeve pristranosti, koji je žalbom htio postići.

Kad podnositelj žalbe u postupku pred nacionalnim sudovima nije uspio, žalio se ESLJP-u koji je njegovu žalbu razmatrao sa stajališta mogućeg kršenja prava na slobodu izražavanja (članak 10. EKLJP-a).

Procjena razmjernosti

U raspravnom predmetu nije sporno da je stegovna mjera zadirala u pravo podnositelja zahtjeva na slobodu izražavanja, ali zadiranje se temeljilo na „zakonu“ i težilo je legitimnom cilju, zaštititi autoriteta pravosuđa. Odlučujući faktor je, dakle, je li zadiranje bilo „nužno u demokratskom društvu“, odnosno, drugim riječima, je li ograničavanje prava podnositelja žalbe razmjerno postavljenom cilju (zaštita autoriteta pravosuđa).

ESLJP je ocjenjivao jesu li nacionalni sudovi odlučivali na temelju kriterija koji uspostavljaju pravednu ravnotežu između zaštite prava na slobodu govora na jednoj strani i zaštite ugleda pravosuđa na drugoj. Pravosuđe, kao i druge javne institucije, nije imuno na kritike i javni nadzor (Skalka vs. Poljska, broj 43425/98, 27. svibnja 2003., točka 34.), ali ta kritika ne smije prekoračiti dopuštene granice (Saday vs. Turska, broj 32458/96, 30. ožujka 2006., točka 34.). Položaj je odvjetnika poseban, jer je potrebno zaštititi i ulogu odvjetnika da osigura učinkovitu obranu prava stranke i pritom se poziva na sve argumente i podastre sve zahtjeve bez osjećaja sputanosti koji bi mogla izazvati pretjerana kazna za neprimjereno izražavanje (Kyprianou vs. Cipar, broj 72797/01, 15. prosinca 2005., točka 175.). Međutim, u ovom slučaju taj aspekt nije prevladao. U mišljenju ESLJP-a presudni su bili zaključci da su sporne tvrdnje o profesionalnoj nesposobnosti suca u konkretnom podnesku izražavale samo osobno mišljenje podnositelja žalbe i nisu bile dio posebnog zahtjeva za izuzeće, kao i da su nacionalni organi utvrdili da je ponajprije pogođen ugled pravosuđa, a ne konkretni sudac. Također je važno da je tijelo odvjetničke komore disciplinsku mjeru izreklo nakon završetka sudskog postupka, dakle izvan izvornog parničnog postupka u kojem se podnositelj žalbe koristio spornim

argumentima, kao i da nije bila riječ o javnoj raspravi, zbog čega se ograničenje slobode izražavanja ne može mjeriti u odnosu na pravo javnosti na informiranje. (Nikula vs. Finsa, broj 31611/96, 21. ožujka 2002., točka 48.)

Osim toga, prema ocjeni ESLJP-a, podnositelj žalbe bi kritiku odluke prvostupanjskog suda mogao oblikovati na drugačiji način, bez spornih osobnih prigovora o sučevoj stručnoj nesposobnosti. S obzirom na to da je izrečena sankcija bio samo niski novčani iznos, što je važno pri procjeni razmjernosti, prema uvjerenju ESLJP-a pravo podnositelja žalbe na slobodu izražavanja nije povrijeđeno. Zato je žalba u tom dijelu odbijena, ali je djelomice i prihvaćena, i to samo zbog nerazumno dugog postupka (ukupno sedam godina pred disciplinskim tijelima i sudovima na dvije razine).

Zaključak

Odvjetnički podnesci moraju izražavati poštovanje pravosuđa, a kritika rada sudova mora ostati na stručnoj razini. Neprikladni izrazi u podnescima koji sadrže uvredljiv ton i osobni prigovori usmjereni protiv sudaca, ni na koji način ne pridonose kvaliteti rasprave u pojedinim predmetima. S tim sam pristupom suglasan, i mislim da bi ga ESLJP trebao češće provoditi čak i onda kad su izjave dane u sklopu javnih rasprava o aktualnim sudskim predmetima, posebice u slučajevima u kojima bi jednaki sadržaj izjave bilo moguće prenijeti i bez osobnih prigovora (*). ESLJP počesto, u interesu javnosti za informacijama, dopušta još teže prigovore, iako bi i u tim slučajevima mogao zauzeti stajalište da takva kritika ni u čemu ne pridonosi kvalitetnoj javnoj raspravi.

(*) Zbog prava javnosti na informiranje dopuštena kritika kod javnih je rasprava šira. I u opisanom je slučaju ESLJP posebno istaknuo da nije bila riječ o javnoj raspravi te da zato nije odvojena razmjernost zadiranja u autoritet pravosuđa i interesa javnosti za informiranjem. Usp. npr. *Mustafa Erdogan in drugi protiv Turske*, broj 346/04 i 39779/04, 27. svibnja 2014., prezentirano u **Velkavrh, A.:** Dopuštene granice javne kritike pravosuđa, *Odvjetnik*, br. 5 (67) – jesen 2014., str. 22-23.

Kolokacije u jeziku prava

Traži se izvrsno poznavanje engleskog jezika

Koliko je za odvjetničkog vježbenika važno poznavanje pravne terminologije?

Piše:

Ivana Bendow
prof.

Od trinaest odvjetničkih društava i odvjetničkih ureda koji su na internetskoj stranici HOK-a ažuriranoj 22. lipnja 2015. godine objavili da traže vježbenika, samo tri ne postavljaju znanje stranog jezika kao uvjet; troje odvjetnika navodi da je „potrebno poznavanje engleskog jezika“, a sedam od 13 društava odnosno ureda traži „izvrsno poznavanje engleskog jezika u govoru i pismu“. Doduše, neka od potonjih dopuštaju mogućnost poznavanja njemačkog jezika, pa traže kandidata „s izvrsnim znanjem engleskog i/ili njemačkog jezika“.

Moja reakcija na ove oglase, odnosno njihov dio koji se tiče jezika, višestruka je.

Prvo, prisjećam se svojih profesora na Odsjeku za anglistiku zagrebačkog Filozofskog fakulteta, koji su pred punom dvoranom VI znali s podsmijehom komentirati uobičajenu frazu da netko „perfektno govori engleski“. Usadili su mi, još kao brucosići, neku jezu u odnosu na pridjeve „perfektno“ ili „izvrsno“ kao opis stupnja vladanja stranim jezikom. Doista, što znači „izvrsno poznavanje engleskog jezika“? *Define* „izvrsno“, rekao bi pragmatični Amerikanac. Da ne duljim: danas, kada imamo stupnjeve poznavanja jezika opisane i označene Zajedničkim europskim okvirom (*Common European Framework, CEF*), možda bi bilo vrijedno razmisliti o mogućnosti da se „izvrsno“ poznavanje jezika preformulira, pa da se traži vježbenika s poznavanjem jezika na C1 stupnju. I sintagma „napredno poznavanje jezika“ vjerno bi prenijela mišljenu poruku, a zvučala bi manje preuzetno.

Drugo, pitam se kako poslodavci provjeravaju

vlada li kandidat jezikom doista na naprednom stupnju. Pretpostavljam da se žele osvjedočiti uvidom u svjedodžbu neke domaće škole stranih jezika ili nekog stranog ovlaštenog ispitnog tijela. Spomenuta svjedodžba s oznakom stupnja C1 trebala bi zadovoljiti potrebe i najzahtjevnijeg poslodavca.

Treće – i najvažnije – pitam se koliko je za odvjetničkog vježbenika važno poznavanje stručne pravne terminologije (*legal terms of art*). Naime, u mojem skromnom nastavničkom i prevoditeljsko-lektorskom iskustvu, današnji mladi ljudi doista tečno vladaju engleskim jezikom. A kako i ne bi kad su u svijetu interneta i satelita njime bombardirani. Osim toga, brižni su roditelji pazili da im djeca završe sve stupnjeve koje je nudila lokalna škola stranih jezika, od predškolskih preko đačkih do omladinskih. Dakle, tečnost u tzv. općem jeziku nije upitna, dapače ni točnost. Glatko teku pogodbene rečenice (*if-clauses*), poštuju se pravila slaganja vremena (*sequence of tenses*), zastupljenost pasiva (*the passive voice*) na razini je na kojoj se on prirodno javlja u engleskom tekstu, vokabular je bogat i suvremen pa tako, na primjer, današnjem mladom čovjeku nisu nepoznate engleske imenice poput *austerity* i *complacency*, važne za opis suvremenih svjetskih zbivanja. Međutim, (ponavljam: u mojem skromnom iskustvu) poznavanje pravne terminologije na vrlo je niskom stupnju, daleko od „izvrsnog“. Upitajte ih, na primjer, kako se na engleskom kaže „prvostupanjska presuda“, ili „prvostupanjska presuda je ukinuta i vraćena na ponovno odlučivanje“. Presudu će svakako znati,

O autorici Ivana Bendow podučava pravnički engleski jezik i sastavlja hrvatsko-engleski kolokacijski rječnik prava. Autorica je dvaju dvojezičnih frazeoloških rječnika u nakladi Školske knjige.

ali već nakon toga počinje zamuckivanje. Prigovor promašene legitimacije? *Legitimation? Failed legitimation?* Prigovor – *objection?* Nije *objection?* Nego kako? Nastupila je zastara? Aha, znam, zastara je *statute of limitations*. Ali nastupila je?! A ratni zločini ne podliježu zastari? Ne podliježu, ne podliježu...Upis zabilježbe? Hm! Mislim da to nismo ni učili na faksu. Ne, nismo ni na specijaliziranom tečaju.

Moja redovita reakcija na opisana zamuckivanja je pitanje: „A treba li vama uopće taj termin? Je li on za vas relevantan?“ Jer ako vam ne treba, nećemo ga ni učiti. Nitko ne zna „cijeli“ strani jezik. I ne treba znati „cijeli“ jezik, već samo onaj njegov dio koji je relevantan za jezične potrebe konkretnog govornika, a one ovise o uzrastu, profesiji, hobijima, društvenoj pripadnosti, itd. Dakle, treba

li vam ova riječ ili sintagma (kolokacija)? Je li vama važno moći izreći ovu rečenicu na engleskome? S podukom započinjem samo ako dobijem pozitivan odgovor na ovo pitanje.

Čitajući oglas kojim odvjetnici traže vježbenike palo mi je napamet da bi poneki odvjetnik možda želio osobno se uvjeriti stoji li iza svjedodžbe o poznavanju jezika i poznavanje stručne pravne terminologije, što je vrlo lako provjeriti. Zato u nastavku nudim neke termine i kolokacije kojima brzo i lako možete provjeriti jesu li vaši vježbenički kandidati, uz to što vladaju tzv. općim jezikom, i pravno-terminološki spremni. Naravno – samo ako mislite da bi trebali biti. Pretpostavljam da će ambiciozniji vježbenici, oni koji se povode za načelom *live and learn* (učiš dok si živ), upotrijebiti priloženi test za samoprovjeru.

sastaviti tužbu	povreda članka 6. Konvencije
.....	.....
podnijeti žalbu	bitna povreda ugovora
.....	.....
istaknuti prigovor	bitna povreda odredaba parničnog postupka
.....	.....
prigovor promašene legitimacije	proboj pravne osobnosti
.....	.....
odbaciti žalbu	prekinuti postupak
.....	.....
odbiti žalbu	obustaviti postupak
.....	.....
donijeti presudu	po samom zakonu
.....	.....
prihvatiti tužbeni zahtjev	na zahtjev stranke
.....	.....
ukinuti prvostupanjsku presudu	prepustiti što slobodnoj ocjeni suca
.....	.....
preinačiti drugostupanjsku presudu	pristranost suca
.....	.....
jednakost oružja	zahtijevati izuzeće suca
.....	.....
istražni zatvor	z. k. izvadak
.....	.....
optužni prijedlog	upisati zabilježbu o sporu
.....	.....
progoniti po optužnici	katastarska čestica
.....	.....
jamčevina u novcu ili nekretninama	neimovinska šteta
.....	.....
položiti jamčevinu	naknada štete
.....	.....
opasnost od bijega	otkaz zbog skrivljenog ponašanja radnika
.....	.....
pozvati se na članak 26. Ustava	.....
.....	.....

Sinonimija u jeziku prava

Priredio

.....
dr. sc.
Marko Alerić
 prof.

Svaka riječ postoji zahvaljujući svom izrazu, odnosno slijedu glasova od kojih se sastoji i zahvaljujući svom sadržaju, odnosno značenju koje ta riječ ima. Npr. u riječi *odvjetnik* izraz predstavljaju glasovi (slova) od kojih se ta riječ sastoji, odnosno slova *o-d-v-j-e-t-n-i-k*. Značenje, odnosno sadržaj te riječi jest: 'branitelj okrivljenog u kaznenom postupku ili zastupnik stranke u parničnom postupku'.

Riječi najčešće imaju jedno značenje, ali nije rijetkost da jedna riječ ima dva ili više značenja, kao što nije rijetkost ni da se za jedno značenje upotrebljavaju dvije ili više riječi. Riječi koje imaju isti izraz, a više različitih značenja nazivamo homonimom (*vila* = 'kuća' i 'lijepo žensko biće iz mitologije', *vrtić* = 'mali vrt' i 'ustanova za čuvanje i odgoj djece predškolskog uzrasta'), a riječi koje imaju različit izraz, a isto ili vrlo slično značenje općenito nazivamo sinonimima, a preciznije, ovisno o stupnju izjednačenosti sadržaja, istoznačnicama, bliskoznačnicama i sličnoznačnicama. Vrlo je malen broj riječi za koje se može tvrditi da im je značenje posve isto, koje su istoznačnice. Najčešće takva potpuna zamjenjivost prevladava između strane riječi i njezina hrvatskog prijevoda, pa su istoznačnice, npr. riječi *apoteka* i *ljekarna*, *muzika* i *glazba*. Puno je više riječi kojima značenje nije potpuno, nego samo djelomično isto, odnosno riječi kod kojih ne postoji potpuno podudaranje u značenju ili sadržaju. Zato je iznimno važno paziti na upotrebu riječi kako se ne bi dogodilo da jednu

riječ zamjenjujemo drugom pretpostavljajući kako je značenje obje riječi isto.

Mnogi jezični stručnjaci smatraju da pravi sinonimi, oni kojima bi značenje bilo 100 posto isto među riječima istoga jezika zapravo i ne postoje, odnosno da sama činjenica da jedna riječ ima različiti izraz (slijed glasova) od druge riječi nužno utječe i na njezin barem minimalno drugačiji sadržaj, odnosno njezino barem minimalno drugačije značenje u odnosu na drugu riječ. Čak se i riječi koje se u nekom vremenu upotrebljavaju kao potpuni sinonimi ili istoznačnice, s vremenom nastoje barem minimalno razlikovati u značenju.

U pravnom je jeziku osobito potrebno osvijestiti činjenicu da zamjena jedne riječi drugom bez prethodne pomne provjere značenja riječi može dovesti do velike zabune i do činjenice da je pošiljatelj riječi pridao jedno, a primatelj drugo značenje. Zbog toga je jedno od obilježja pravnog jezika upotreba riječi kojima je jasno utvrđeno značenje, odnosno riječi čija upotreba ne dovodi ni do kakve sumnje u njihovo značenje, odnosno njihov sadržaj. U pravnom jeziku zbog toga ne samo da nije poželjno već može imati i vrlo nepredvidive, neugodne posljedice ako se umjesto uobičajenih, ustaljenih izraza, upotrebljavaju neustaljeni, neuobičajeni izrazi, a koji primatelja mogu dovesti u dvojbu, odnosno na temelju kojih može biti doveden u zabludu. Posljedica može biti tzv. manipulacija podrazumijevanjem, nedorečenošću ili prikriivanjem, kada pošiljatelj poruke, namjerno ili slučajno, upotrebljava izraze koje primatelj ili neće razumjeti ili kada im pridaje značenje drugačije od uobičajenog, odnosno potvrđenog u rječniku hrvatskoga jezika.

Zato bez rizika nije pravilno zamjenjivati, npr. glagole *proglasiti* i *oglasiti* (*proglasiti* / *oglasiti* *krivim u sudskom postupku*). Naime, glagol *proglasiti* znači 'izreći zaključak na temelju

O autoru

Marko Alerić diplomirao je, magistrirao i doktorirao na studiju kroatistike Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje je izabran u znanstveno-nastavno zvanje docenta. Sudjeluje na brojnim međunarodnim znanstvenim skupovima i objavljuje znanstvene i stručne radove iz područja jezikoslovlja.

prethodno provedenog postupka, a glagol *objaviti* znači 'nekoga o nečemu obavijestiti, informirati'.

Također ni izrazi *vlasništvo* i *posjedovanje* nemaju isto značenje. Naime, vlasništvo označava 'stvarno pravo na određenoj stvari koje ovlašćuje nositelja prava da s tom stvari i koristima od nje čini što ga je volja i da svakog drugog od toga isključi, ako to nije protivno tuđim pravima ni zakonskim ograničenjima'. Vlasnik ima pravo posjedovanja, upotrebe, korištenja i raspolaganja svojom stvari. Posjedovanje je, s druge strane, fizičko stanje zaštićeno pravom, tj. faktučka vlast na stvari koju

štiti zakon. Posjed dakle nije pravo, već pravna činjenica, odnosno pretpostavka pojedinih stvarnih prava, a vlasništvo je jedno od stvarnih prava.

Slijede dvije skupine zadataka koje će vam pomoći da bolje uočite sličnosti i razlike u sadržaju, odnosno značenju, među stranim i hrvatskim riječima i utvrdite svoje poznavanje sinonima. U prvoj skupini jest 11 zadataka. Trebate odrediti koja od navedenih riječi ima značenje najbliže značenju istaknute riječi. To će vam omogućiti da provjerite svoju osposobljenost za prepoznavanje značenja riječi istoga ili sličnog značenja.

1. To je bio **banalan** razlog.
  - a) neuvjerljiv
  - b) pogrešan
  - c) nerazumljiv
  - d) običan
  - e) nerazuman
2. Okrivljeni se nije **očitovao** o događaju.
  - a) iskazao
  - b) izrazio
  - c) ispričao
  - d) objasnio
  - e) izjasnio
3. Višekratno **prolongiranje** nagoviješta poteškoće.
  - a) proučavanje
  - b) produženje
  - c) ispitivanje
  - d) istraživanje
  - e) odlaganje
4. Svaka članica treba dati odgovarajući /odgovarajuću **doprinos** na svim područjima.
  - a) prinos
  - b) utjecaj
  - c) potporud) podršku
  - e) aktivnost
5. Bolji će rezultati biti postignuti ako se u obzir uzmu navedena /navedeni/ **stajališta**.
  - a) stavovi
  - b) gledišta
  - c) mišljenja
  - d) argumenti
  - e) dokazi
6. Suočavaju se s nekoliko **dilema** pa su nesigurni u donošenju odluke.
  - a) nedoumica
  - b) varijanti
  - c) mišljenja
  - d) tvrdnji
  - e) zaključaka
7. Zbog prebrze je vožnje **uhicen** osamnaestogodišnji mladić.
  - a) priveden
  - b) optužen
  - c) utamničen
  - d) osumnjičen
  - e) uhvaćen
8. Usprkos tome **razvidnom** ostaje činjenica da te metode mogu imati i motivacijsku ulogu.
  - a) uočljivom
  - b) jasnom
  - c) razumljivom
  - d) shvatljivom
  - e) prepoznatljivom
9. Na sastanku je ponovno bila procijenjena **vaznost** projekta.
  - a) efikasnost
  - b) djelotvornost
  - c) plodonosnost
  - d) uspješnost
  - e) vrijednost

10. Nismo bili sigurni jer nismo imali potrebne **dokaze**.

- a) iskaze
- b) izjave
- c) argumente
- d) zadatke
- e) tvrdnje

11. Ovih je dana bila često komentirana **sumnjičavost** u pogledu smanjenja nezaposlenosti.

- a) neiskrenost
- b) nepovjerljivost
- c) otvorenost
- d) kolebljivost
- e) zabrinutost

U drugoj je skupini 7 zadataka. Trebate odrediti kojom od navedenih riječi **ne možete zamijeniti podcrtanu riječ bez promjene značenja podcrtane riječi** (značenje koje se od navedenih riječi ne podudara sa značenjem podcrtane riječi u rečenici).

1. Govorilo se da će u vezi s tim zakon biti donesen po **munjevitom** postupku.

- a) hitnom
- b) žurnom
- c) brzom
- d) razboritom
- e) naglom

2. Predsjednik je **iznio** podatak o tome kako 80 posto članova nije zaštićeno Kolektivnim ugovorom.

- a) izrekao
- b) izložio
- c) referirao
- d) priopćio
- e) dokazao

3. Problem je bio u tome što su im se **iskazi** sadržajno znatno razlikovali.

- a) izrazi
- b) izričaji
- c) govori
- d) misli
- e) izreke

4. Sve je činio vrlo **učinkovito** i pritom nije tražio nikakvu zahvalnost.

- a) djelotvorno
- b) plodonosno
- c) efikasno

- d) djelatno
- e) uspješno

5. Unatoč utjecaju koji je imao, znao je da neće biti lako **opovrgnuti** sve iznesene dokaze.

- a) osporiti
- b) izbjeći
- c) pobiti
- d) opovrći
- e) poreći

6. Svima je bilo jasno da je u ovom trenutku najvažnije **brzo** reagirati.

- a) odmah
- b) hitno
- c) užurbano
- d) hitro
- e) žurno

7. U uputi je bilo navedeno kako sve što se čini mora biti **precizno** opisano.

- a) razvidno
- b) jasno
- c) očito
- d) uočljivo
- e) slikovito

Rješenja:

1. d, 2. e, 3. b, 4. a, 5. b, 6. a, 7. e, 8. b, 9. e, 10. c, 11. b;

1. d, 2. e, 3. d, 4. d, 5. b, 6. a, 7. e

Dana 1. srpnja 2015. godine pred predsjednikom Hrvatske odvjetničke komore odvjetničku prisegu dali su:

**JADRANKA BABIĆ-
MILBERG**
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
15. lipnja 2015.
godine, sa
sjedištem ureda
u SLAVONSKOM
BRODU.

DAMIR BOJANIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u OSIJEKU.

**IVANA BREKALO
KNEZOVIĆ**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

TONI CARIĆ
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
15. lipnja 2015.
godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

TIHANA DEVIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

DUJE DOMAZET
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine sa
sjedištem ureda
u SPLITU.

**KATJA DURAS
PAVLOVIĆ**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u PULU.

NIKOLINA FISTRIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

**IVANA GOLUBIĆ
HORVAT**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u VARAŽDINU.

TENA KNEŽEVIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 11.
svibnja 2015.
godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

**MARINA KOS
WEISSBARTH**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u VARAŽDINU.

JELENA KOŠUTIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u SESVETAMA.

ILIJA KRIVIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u SPLITU.

**IVAN
MAROSLAVAC**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

IVAN MATIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

DAVOR MIRKOVIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine sa
sjedištem ureda
u SLAVONSKOM
BRODU.

**TOMISLAV
RADELIĆ**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

**MORANA
SLAKOPER**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

ROBERT SUBOTIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 15. lipnja
2015. godine sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

*Predsjednik HOK-a
Robert Travaš
s novim članovima*

Dana 16. srpnja 2015. godine pred predsjednikom Hrvatske odvjetničke komore odvjetničku prisegu dali su:

**TIHANA
BALAGOVIĆ**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13. srpnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

MARINA BIONDIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13.
srpnja 2015.
godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

IVANA BOS
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13.
srpnja 2015.
godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

ANA GUGIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13.
srpnja 2015.
godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

ALAN KLAKOČER
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. srpnja 2015.
godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

**DAMIR
KOTROMANOVIĆ**
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. srpnja
2015. godine sa
sjedištem ureda
u PLOČAMA.

ANTUN MARIČIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13. srpnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u ŠIBENIKU.

NEDA MIHALJEVIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13. srpnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

**MARELA
PUHARIĆ**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13. srpnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

FRANKLIN SEDAJ
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. srpnja 2015.
godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

DINA SLUNJSKI
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13.
srpnja 2015.
godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

BRANKO STANIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13. srpnja
2015. godine, sa
sjedištem ureda
u SLAVONSKOM
BRODU.

ANTONIO ŠALOV
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 13. srpnja
 2015. godine, sa
 sjedištem ureda
 u TROGIRU.

IVANA ŠEVO
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 13. srpnja
 2015. godine, sa
 sjedištem ureda
 u SPLITU.

SILVIA TASIĆ
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 13. srpnja
 2015. godine sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

**DAVORIN
 ZLATAREK**
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 13. srpnja
 2015. godine sa
 sjedištem ureda
 u ČAKOVCU.

*Predsjednik HOK-a
 Robert Travaš
 s novim članovima*

Aleksandar Živadinov (1963. – 2015.)

Poštovana gospođo Irena, dragi Dora, Michela i Ariane, cijenjeni roditelji Simeone i Sonja, brate Roberte s obitelji, rodbino, cijenjeni prijatelji i kolege, teško je danas biti ovdje, na posljednjem oproštaju od našeg dragog i cijenjenog kolege Aleksandra (ili Saše – kako su ga zvali bližnji). Prije nešto više od godinu dana, početkom srpnja prošle godine, bio je s nama na veseloj večeri kojom smo slavili odlazak na godišnje odmore. U jesen, počele su stizati loše vijesti, ali ipak smo se nadali da će bolest biti pobijeđena. Nažalost, zatečeni i tužni, danas smo ovdje da se oprostimo.

Naš kolega je nakon završenog fakulteta i nekoliko godina u općinskom državnom odvjetništvu, privremeno prestao raditi kao pravnik, a onda nam se konačno pridružio 2007. godine i do svoje bolesti kontinuirano bio prisutan, ne samo na sudovima, već na edukacijama, sastancima zborova, izletima i druženjima. Bio je tih i samozatajan, ali vrlo omiljen kod stranaka zbog korektnog odnosa prema poslu, strankama, kolegama i sudu. Poznat je kao vrlo uporan odvjetnik koji se do kraja na pošten način zalagao za svoje stranke. Jednako tako je bio vrlo kolegijalan i druželjubiv s kolegama. Iako je njegova karijera odvjetnika prerano prekinuta, sjećat ćemo se kolege koji je svoj poziv obavljao časno, u skladu sa svim pisanim i nepisanim normama i pravilima ponašanja koje odvjetništvo zahtijeva u ophođenju prema strankama kao i prema kolegama i sucima.

Prerani odlazak, zasigurno je nenadoknadiv gubitak za njegovu obitelj, rodbinu i prijatelje. No, gubitak je to i za odvjetništvo koje je izgubilo vrsnog pravnika, cijenjenog i korektnog kolegu.

U ime Hrvatske odvjetničke komore, prijatelja i kolega iz Riječkog odvjetničkog zbora kao i u svoje osobno ime izražavam iskrenu i duboku sućut njegovim najmilijima kojima je čitav život bio privržen i odan.

Dragi kolega Aleksandre, neka Ti je laka ova naša primorska zemlja.

(Na posljednjem ispraćaju Aleksandra Živadinova, na groblju na Trsatu, 3. kolovoza 2015. godine, u ime Hrvatske odvjetničke komore i Riječkog odvjetničkog zbora govor je održala Sandra Ivić, odvjetnica u Rijeci)

Zvonko Čaćić (1937. – 2015.)

Zvonko Čaćić rođen je 9. siječnja 1937. godine u Vrpolju. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Beogradu 1961. godine, a 1. srpnja 1994. godine upisan je u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore sa sjedištem odvjetničkog ureda u Splitu. Godine 2002. brisan je iz Imenika odvjetnika radi odlaska u mirovinu.

Stipe Ćurak (1947. – 2015.)

Stipe Ćurak rođen je 4. siječnja 1947. godine u Odžaku-Livno. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Sarajevu, a 1. lipnja 1989. godine upisan je u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore sa sjedištem odvjetničkog ureda u Trogiru. Odvjetničku dužnost obnašao je do kraja svog života.

Dušan Rušinović (1928. – 2015.)

Poštovana obitelji i rodbino, cijenjeni prijatelji i kolege, okupili smo se danas, na posljednjem oproštaju od cijenjenog kolege Dušana, koji je u četvrtak 13. kolovoza 2015. godine preminuo u 88. godini.

Rođen je na otoku Drveniku Velom 21. siječnja 1928. godine, gdje završava osnovnu školu. Nakon Drugoga svjetskog rata nastavlja školovanje te 1950. godine završava gimnaziju s velikom maturom u Sinju. Posao u Službi unutarnjih poslova i daljnje školovanje nastavlja u Beogradu. Godine 1957. diplomirao je na Pravnom fakultetu te započinje rad na sudu, da bi nakon položenog sudačkog ispita radio kao sudac na II. sreskom sudu u Beogradu.

Obitelj nije mogla živjeti bez klimatskih pogodnosti mora pa se 1961. godine sele u Rijeku. Kolega Dušan nastavlja profesionalnu karijeru kao pravnik u tada najvećoj špediciji Transjug, a potom u posebnoj pomorskoj agenciji Transagent koja je formirana od pomorskoj odjela Transjuga. Tijekom tih godina stječe osobito znanja iz pomorskog prava. Pomorskim pravom, uz ostale grane prava, nastavlja se baviti i nakon otvaranja odvjetničkog ureda u Rijeci 1. siječnja 1969. godine. To su godine kada je rad odvjetnika bio drugačiji nego danas, kad je u Rijeci bilo samo nekoliko desetaka odvjetnika, za razliku od danas kada u Rijeci ima više od četiri stotine kolegica i kolega. Stariji kolege pamtit će njegovu stručnost, upornost i zalaganje da svim dozvoljenim sredstvima štiti svoje stranke i da im omogući ostvarivanje prava koja im pripadaju. Pamtit ćemo kolegu koji se prema sudu i kolegama odvjetnicima odnosio izuzetno korektno. Ljubav i odabir prava i odvjetništva kao zvanja, prenio je na svoju kćer Dušanku, koja nakon njegova umirovljenja, 30. studenog 1983. godine, preuzima ured. I nakon odlaska u mirovinu nastavio je živjeti u Rijeci da bi se početkom devedesetih godina preselio sa suprugom u Split, gdje je uglavnom živio i boravio do svog vječnog odlaska.

Njegov odlazak zasigurno je nenadoknadv gubitak za obitelj, rodbinu i prijatelje, no gubitak je to i za odvjetništvo koje je izgubilo vrsnog pravnik i cijenjenog kolegu. Opraštamo se s tugom i poštovanjem. U ime Hrvatske odvjetničke komore, osobito kolegica i kolega iz Riječkog odvjetničkog zbora, kao i u svoje osobne ime, izražavam iskrenu sućut supruzi Biserki, kćerkama Dušanki i Đuli kojima je čitav život bio privržen i odan, kao i ostaloj rodbini i prijateljima.

Poštovani kolega Dušane, neka Vam je laka ova dalmatinska zemlja kojoj se zauvijek vraćate.

(Na posljednjem ispraćaju Dušana Rušinovića, na gradskom groblju u Trogiru, 17. kolovoza 2015. godine, u ime Hrvatske odvjetničke komore i Riječkog odvjetničkog zbora govor je održao Milan Remetin, odvjetnik u Trogiru)

Mare Maltarić (1987. – 2015.)

U nedjelju, 23. kolovoza 2015. godine, napustila nas je naša vježbenica Mare Maltarić. Našoj Mari je u listopadu 2014. godine, nakon pristupanja pisanom dijelu pravosudnog ispita, dijagnosticiran zloćudni tumor na mozgu. Ispit je položila unatoč glavoboljama, a mi smo dijagnozu primili s nevjericom. Činilo se nemogućim da se nekome tko je toliko pozitivan kao što je to bila Mare može išta loše dogoditi. Odmah nakon dijagnoze Mare je podvrgnuta operaciji, a potom nekoliko puta kemoterapiji i zračenju. Od početka prognoze nisu bile optimistične, no odbijali smo u njih povjerovati, nadajući se čudu. Slatka se Mare i dalje s nama šalila, njezin duh bio je pun života, bila je zanesena ljupka mlada žena s očima uprtim u budućnost. Bilo je to prije samo deset mjeseci. Našu malu Dubrovkinju zaposlili smo odmah čim smo je upoznali, na našem prvom sastanku, ubrzo nakon što je diplomirala. Oduševio nas je njezin životni stav, a životopis joj je bio već tada impresivan. Mare je završila gimnaziju u Dubrovniku 2006. godine, a diplomirala na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2012. godine. U rodnom je gradu, na Umjetničkoj školi Luke Sorkočevića, završila violinu. Tijekom studija bavila se volonterskim radom, djelovala u Pravnoj klinici, provela semestar na razmjeni u Bergamu, u Italiji, te obavila stručnu praksu u Monterey City Attorney's Office u Montereyu u Sjedinjenim Američkim Državama. Govorila je odlično engleski i talijanski jezik, a učila je i španjolski te s nevjerojatnom lakoćom sastavljala *mailove* i na tom jeziku.

Kao vježbenica u našem je uredu bila upravo onakva o kakvoj principi sanjaju. Bistra oka, matematičkog mozga, akademski briljantna, brze misli. Uz to bi uvijek, ama baš uvijek, na svaki nalog ili zadatak kazala „Da, hoću!“, sa svojim pomalo dubrovačkim naglaskom. Veselili smo se njezinoj blistavoj odvjetničkoj budućnosti. Bila je naša zvijezda. Kao osoba bila je puna entuzijazma, zai-grana, srčana, predana i odana. Najviše je voljela kada smo svi bili u uredu. Nije voljela da je netko na putu. To nam je bilo silno simpatično. Mare je bila i beskrajno duhovita. Ispalila bi vic kad se čovjek najmanje nadao. Baš smo je jako zavoljeli.

Nedostajat će nam naša Mare, naša mila pametnica.

Tješi nas samo spoznaja da smo imali privilegij biti u njezinoj blizini i da je ona sada, opet nasmi-jana i lijepa, onakva kakvu je pamtimo.

Marijana Liszt

Odvjetnički ured Posavec, Rašica & Liszt

Milan Žakula (1959. – 2015.)

Poštovana obitelji Žakula, poštovane kolegice i kolege, rodbino, prijatelji i znanci!
S nevjericom smo primili vijest da nas je napustio naš dragi kolega Milan Žakula. Otišao je prera-
no i danas smo se okupili da ga s tugom ispratimo na njegov posljednji počinak.

Milan Žakula rođen je 13. studenoga 1959. godine u Otočcu. Osnovnu školu i gimnaziju završio
je u Zagrebu. Na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 21. ožujka 1983. godine.
Po završetku studija prava, radio je u Skupštini općine Ivanić Grad od 1. srpnja 1983. do 31.
srpnja 1984. te od 8. srpnja 1985. do 1. lipnja. 1986., a potom u Ministarstvu unutarnjih poslova
– PU Zagrebačka od 2. lipnja 1986. do 2. kolovoza 1991. godine.

Pravosudni ispit položio je u svibnju 1995. godine.

Dana 1. studenoga 1995. godine upisuje se u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore sa
sjedištem ureda u Zagrebu.

U odvjetništvu je proveo 20 godina. Volio je svoj odvjetnički posao i bio je vrijedan odvjetnik.
Uvažavali su ga ne samo kolegice i kolege odvjetnici, nego i ostali sudionici sudskih i drugih po-
stupaka u kojima je zastupao i branio svoje stranke u zaštiti njihovih prava.

Ljubav prema odvjetništvu prenio je i na sina Zorana koji je sada odvjetnički vježbenik.

Kolega Žakula nije bio samo naš kolega odvjetnik. On je bio plemenit čovjek i prijatelj. Bio je i
veliki zaljubljenik u sport.

Uspomenu na njega sačuvat ćemo u našim mislima i sjećanju.

Izražavam iskrenu sućut obitelji u ime Hrvatske odvjetničke komore i Odvjetničkog zbora Za-
greb.

Počivao u miru.

*(govor Branimira Perića, odvjetnika u Zagrebu,
na ispraćaju Milana Žakule 27. kolovoza 2015.
na zagrebačkom groblju Mirogoj)*